

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 304 (12.629)

Trst, sobota, 27. decembra 1960

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. P. 132
66001 KOPER

PP 559
(linije)
7096 AA
60100200

Dramatičen razplet po poskusu ugrabitve boeinga 737 med letom iz Bagdada

V spopadu med gusarji in varnostniki eksplodiralo iraško letalo: 62 mrtvih

Odgovornost pripisujejo proiranskim terorističnim skupinam - Zaostritev iransko-iraške vojne

AMAN — Zračni gusarji, oboroženi s pištolami in ročnimi bombami, so se spopadli z agenti iraške varnostne službe na krovu iraškega letala med poletom iz Bagdada v Aman. Spopad je trajal kakih dvajset minut, končal pa se je tragično, saj je letalo eksplodiralo med zasilnim pristajanjem na letališču Arar v Saudovi Arabiji.

V tragediji, ki so jo po pristanku na majhnem letališču na severu Saudove Arabije natančno opisali preživeli, je izgubilo življenje približno 60 oseb, kakih 40 pa jih je preživelo. Če bo uradno sporočilo, ki govori o 62 žrtvah, potrjeno, potemtakem je šlo za preusmeritev, ki se je končala z največjim številom žrtev v sicer kratki zgodovini tovrstnega terorizma, za preusmeritvijo egiptovskega letala, ki je novembra 1985 pristalo na Malti in so ga napadli pripadniki varnostnih sil ter je v streljanju izgubilo življenje 60 oseb.

Za preusmeritev iraškega letala si je v zadnjih dveh dneh prevzelo odgovornost več organizacij; v vseh primerih je šlo za anonimne telefonske pozive časopisom in uradnim tiskovnim agencij v Bejrutu. Na osnovi teh pozivov naj bi bila za atentat odgovorna »Organizacija revolucionarne akcije«, v pozivu pa so bili napovedani novi atentati na iraške interese, če ne bodo Iračani izpustili iz zapore treh proiranskih političnih jetnikov; odgovornost si je prevzela tudi »Islamska džihad«, ki je zahtevala izpustitev iz zapore 17 jetnikov v Kuvajtu (od katerih so trije obsojeni na smrt), obenem pa je zahtevala prenehanje dobav pomoči Iraku. Končno pa si je odgovornost za atentat prevzela tudi neka doslej še nepoznana »Šiitska revolucionarna organizacija«.

Irak je obtožil »iranske agente« z libanonskim potnim listom, da so se hoteli polastiti letala. iraška tiskovna agencija INA je objavila vest, da so se teroristi vkrcali v Bagdadu, kamor so prišli iz Jugoslavije. Iran pa je zanikal kakr-

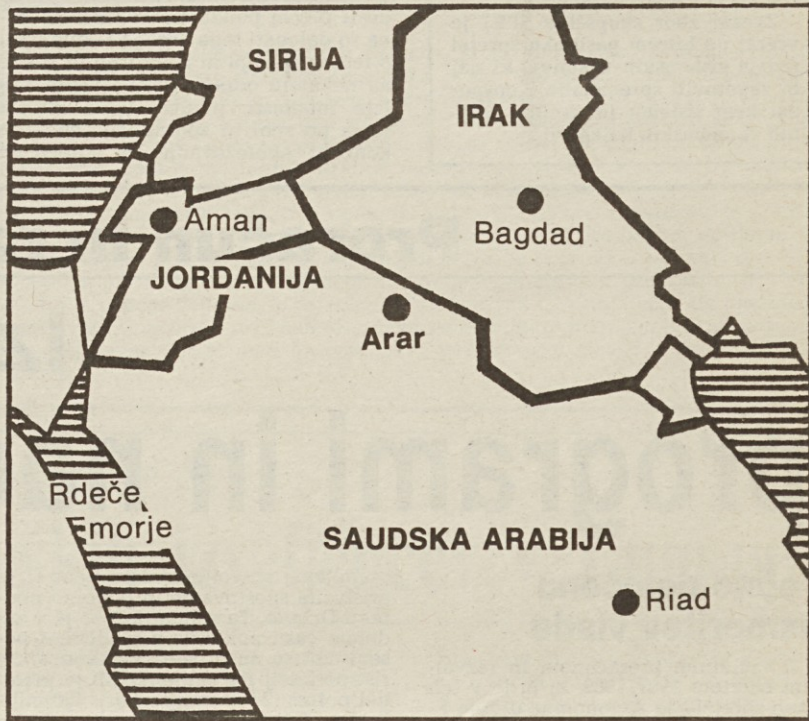
šnokoli odgovornost za ta atentat. Glasnik teheranske vlade je dejal, da Iran »obsoja vsako pobudo, ki postavlja v nevarnost življenje nedolžnih potnikov«.

O številu žrtev zaenkrat še ni dokončnih informacij. Iraška agencija INA je sporočila, da je bilo na krovu 106 oseb in sicer 91 potnikov, večinoma Egiptčanov, Sudancev in Jordancev, ter 15 članov posadke in varnostne službe, življenje pa naj bi izgubilo 50 oseb. Tiskovne agencije Saudove Arabije in Jordanije, ki citirajo uradna poročila, pišejo, da je bilo žrtev najmanj 62.

Boeing 737 iraške letalske družbe je vzletel z bagdadskega letališča na božič ob 10.45. Namenjen je bil v Aman. Približno uro kasneje, ko je letalo letelo na višini 10.000 metrov, v zračnem prostoru Saudove Arabije, je prišlo na krovu do spopada med gusarji — kaže, da so bili štirje — ki so hoteli vstopiti v kapitanovo kabino in med člani varnostne službe. Prišlo je do streljanja in eksplodirala je ročna bomba. Letalo se je začelo hitro spuščati in pilot, ki je bil ranjen v eksploziji ročne bombe, je poskusil zasilno pristati na pušcavskem letališču Arar. Približno dvajset minut kasneje je ob splošni paniki letalo trdo pristalo, prevozilo 800 metrov po pristajalni stezi, nakar se je razklatlo v dvoje. Sledila je močna eksplozija v repu letala.

Pripovedi potnikov, ki so preživeli ta dramatični pristanek, so delno pojasnile potek dogajanja na letalu. Ni pa seveda znano, kateri so bili nameni gusarjev in prav tako ni moč misliti, da bi dva preživela gusarja spregovorila.

Splošno mnenje pa je, da se ta gusarski podvig vključuje v zadnjo iransko vojaško ofenzivo v vojni proti Iraku. V prejšnjih dneh je namreč iranska vojska izvedla novo ofenzivo; poročila o vojaških uspehih so si seveda protislovna, iz poročil obeh strani pa jasno izhaja, da je bilo tokrat število žrtev zelo veliko.

Zelo uspela prireditve Naš športnik 86 sinoči v goriškem Kulturnem domu

Slavnostna podelitev priznanj najboljšim športnikom Prispevek k enotnemu telesnokulturnemu prostoru

Z včerajšnje prireditve v goriškem Kulturnem domu

RUDI PAVŠIČ

GORICA — V goriškem Kulturnem domu so sinoči na slovesnosti izročili priznanja najboljšim športnikom, športnim kolektivom in telesnokulturnim delavcem zamejstva in Primorske. Prireditve se je udeležilo zares veliko število občinstva, predstavnikov organizacij iz zamejstva in Slovenije, med katerimi bi omenili generalnega konzula SFRJ v Trstu Livija Jakomina, predsednika TO SKGZ za Goriško Mirka Primožiča in predstavnike ZTKO in TKS Slovenije. Naš športnik 1986, ki so ga tokrat že tretjič pripravili Radio Trst A, Primorski dnevnik, Radio Koper-Capodistria, Primorske novice, TV Koper-Capodistria, Združenje slovenskih športnih društev v Italiji in letos prvič Novi Matajur, je izzvenel tudi kot prispevek k oblikovanju enotnega telesnokulturnega prostora, ki je in mora biti stvar vseh nas. O tem je spregovoril predsednik ZSSDI Odo Kalan. Letošnja prireditve pa je bila tudi priložnost, da so se spomnili treh važnih dogodkov, ki so obeležili slovenski prostor: 80-letnice smrti Simona Gregorčiča ter 100-letnici rojstva Edvarda Rusjana in sokolstva na Goriškem.

Po kulturno-zabavnem sporedu so se na oder goriškega Kulturnega doma zvrstili letošnji nagajenci, ki so z osebnimi oziroma skupinskimi dosežki ponesli sloves našega športa daleč naokrog. To so Samo Kokorovec, Tanja Černe in Marko Černe med posamezniki ter ekipi Krasa Globtrade in Kajakaški klub Soške elektrarne med ekipami. Na 2. in 3. mesto posebnih lestvic pa so se uvrstili Dušan Jelinčič, Marko Ban, Lidija Lapajne, Ksenija Pavlovič, Izidor Požar, Valter Bonča, ekipa Mebla, Val Kmečka banka, Atletski klub Koper in Jadralski klub Jadro.

Ob slovesnem nagajevanju najboljših športnikov je ZSSDI podelilo tudi svoja priznanja posameznikom in skupinam. Letošnji nagajenci so Evgen Ferfolja, Sergij Tavčar, Franko Vitez, Košarkarski klub Bor, Nižja srednja šola Ivan Trnko iz Gorice ter ŠZ Sloga.

Novost letošnje prireditve Naš športnik 86 pa je prispevek Beneških Slovencev. Med prireditelji, kot smo povedali, je tudi Novi Matajur, ki je svoje prvo priznanje namenil atletskemu prvaku Giorgiu Rucliju. Z uvrstitvijo beneškega tednika med pobudniki pa je prireditve še bolj uveljavila svoj vseprimorski pomen.

O SINOČNJI PRIREDITVI ŠE NA 10. STRANI

Podražitev bencina in drugih tekočih goriv v Jugoslaviji

BEOGRAD — Bencin se je z včerajšnjim dnevom v Jugoslaviji podražil v prodaji na drobno v povprečju za 23,7 odstotka. Super bencin stane odslej 240, normalni (86 oktanski) pa 225 dinarjev. Dizelsko gorivo D1 ali tako imenovana zimsko nafta, velja od podražitve dalje 129 dinarjev, gorivo D2 pa 191 dinarjev. Motorni petroleji stane 146,11 dinarja, medtem ko se je močno podražilo tudi kurilno olje za gospodinjstva, najdražje pa je gorivo brez svineca — 248 dinarjev.

Kot je sporočil zvezni sekretariat za informacije, so se rafinerijske cene naftnih derivatov zvišale za 8,2 odstotka. Rafinerijska cena mazuta je ostala nespreme-

njena, cene primarnega bencina so se v maloprodaji znižale za 12,4 odstotka, rafinerijske cene pa so nižje za 8,2 odstotka.

Cene naftnih derivatov so se zvišale zaradi višjih stroškov predelave in višjih prevoznih stroškov pa tudi zaradi višjega davka, ki je pri motornem bencinu višji za 16 din, pri diselskih gorivih pa za 12 din pri litru.

Z novih maloprodajnih cen motornega bencina in diselskih goriv bo šlo 12 din od litra za graditev magistralnih cest, od tega 7 din od litra za graditev avtomobilske ceste bratstva in enotnosti in 5 din za graditev magistralnih cest v republikah in pokrajinah. (dd)

Božična voščilnica msgr. Šuštarja

LJUBLJANA — Dr. Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof in metropolit, je v božični poslanici sinoči na radiu Ljubljana prebral svojo voščilnico slovenskim vernikom. V njej je med drugim dejal:

»Spoštovani in dragi prijatelji, priskrbo v vas pozdravljam in vam izrekam iskrena voščila za božične praznike in za novo leto. Vsakemu osebno in vsem skupaj želim miru, veselja, zadovoljstva in sreče. Moja voščila in najboljše želje veljajo verujočim in drugače mislečim Slovincem in drugim, ki živijo med nami. Posebno pa želim novega upanja in notranje moči, miru in tolažbe bolnim, kakorkoli prizadetim in trpečim. Nocoj se spominjamo tudi naših rojakov drugod po Jugoslaviji in v zamejstvu, naših zdorcev in izseljencev, naših delavcev in študentov, ki so začasno v tujini, naših misijonarjev in sploh vseh naših rojakov, kjerkoli živijo.

Božič ima različne razsežnosti in vsebinske prvine praznovanja, od človečnosti in človeka, družine, miru in prijateljstva, novega upanja in velikega pričakovanja pa do bogatega slovenskega kulturnega izročila in splošne potrebe in želje po družinskem praznovanju.

Ko vsem voščim božične praznike, pa verujočim, ne samo katoličanom, ampak tudi drugim kristjanom, ki hkrati z nami obhajajo božič in pravo-slavnim, ki ga obhajajo 7. januarja, od srca želim, da bi v veri in zaupanju znova globoko doživeli, da se je s Kristusovim rojstvom Bog sklonil k človeku. Neločljivo je z nami povezan in vedno ostane med nami in z nami ter nam prinaša svoj mir. Vsem, ki si prizadevajo za mir, pravičnost in svobodo, za napredek in medsebojno pomoč v naši družbi in v svetu, želim obilo božjega blagoslova in uspeha. Božič je za vse praznik novega upanja in nove življenjske moči v prijateljstvu in ljubezni.«

Saharov za varnost jedrskih elektrarn

MOSKVA — »Brez atomske energije ne moremo naprej, zato je treba rešiti problem varnosti v jedrskih centralah, tako da ne pride nikdar več do takšnih nesreč, kot je bila černobilska.« To je izjavil fizik Andrej Saharov s pripombo, da mu je prav ta problem narekoval povratek k znanstvenemu delu pri Akademiji za znanost, ki sicer pomeni le nadaljevanje njegovih prizadevanj za izkoriščanje termonuklearne energije v miroljubne namene.

V ekskluzivnem intervjuju za italijansko tiskovno agencijo ANSA je Saharov ponovil svoje nasprotovanje ameriški strateški obrambni pobudi SDI, čes da gre za sistem, ki ga lahko nasprotnik brez težav obide in je zato lahko samo še spodbuda za nadaljnjo oboroževalno tekmo.

Sklep odbora za pripravo štafete pri RK ZSMS Štafeta mladosti bo k letu štartala z vrha Triglava

Sprejet zvezni proračun SFRJ

BEOGRAD — Zvezni zbor skupščine SFRJ je včeraj sprejel proračun federacije za prihodnje leto. Po sklepu zbora republik in pokrajin bo znašal 1963,6 milijarde dinarjev. Iz izvirnih prihodkov federacije bo zagotovljenih 1567,5 milijarde dinarjev, s prispevki republik in pokrajin pa 396,1 milijarde dinarev.

Največji del sredstev zveznega proračuna — 1323,7 milijarde dinarjev bo namenjen potrebam JLA. Za manj razvite republike in SAP Kosovo bo šlo 157,6 milijarde dinarjev, za borbeško invalidsko zavarovanje in za pokojnine borcev 271,3 milijarde dinarjev.

Zvezni zbor skupščine SFRJ je včeraj po hitrem postopku sprejel sedem sistemskih zakonov, ki naj bi zagotovili spremembe v gospodarskem sistemu in uvedbo realnih ekonomskih kategorij.

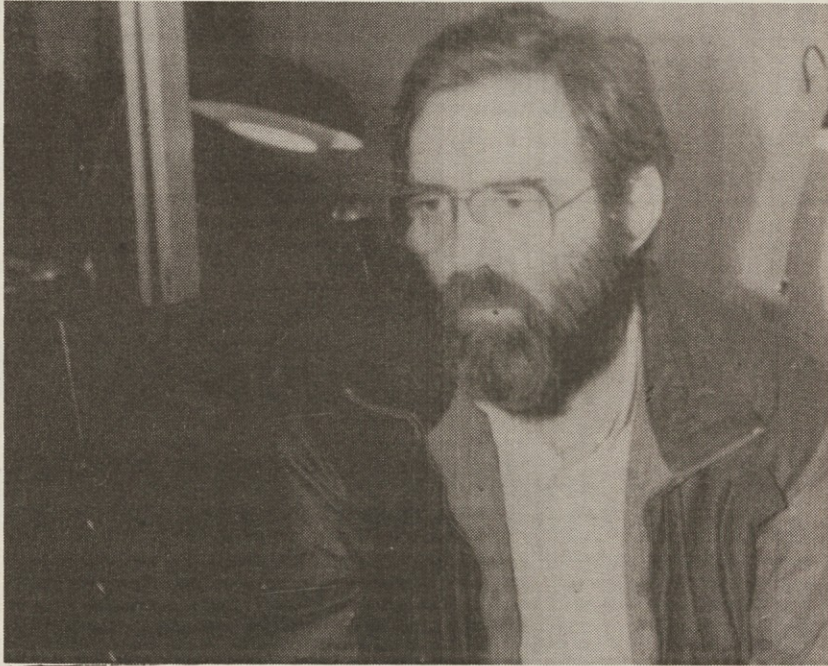
LJUBLJANA — Štafeta mladosti 1987 bo svojo pot po Jugoslaviji začela s Triglava, najvišjega vrha v državi. Sklep je v četrtek sprejel odbor za pripravo štafete mladosti pri republiški konferenci Zveze socialistične mladine Slovenije, ki je tokrat — po osmih letih — tudi gostiteljica odhoda štafete. Že sama izbira kraja kaže, da so se pri tem želeli izogniti večjemu delu formalnih slovesnosti, med glavnimi vzroki pa je tudi dejstvo, da velja Triglav za simbol slovenskega življa, v širšem pogledu pa tudi ostalih narodov Jugoslavije. Važno vlogo pri odhodu štafete bodo torej imeli planinci, medtem ko bodo mladinci gorenjskih občin pripravili ob tej priložnosti debato srečanje, posvečeno problemom mladih.

Naj omenimo tudi, da je republiška konferenca ZSMS v prejšnjih dneh posvetila vsebinski zasnovi štafete mladosti precej poudarka. V začetku tedna so delegati tega organa razpravljali o tem vprašanju in med drugim, glede na nekatere odpore proti izvedbi štafete mladosti, poudarili, da štafeta sama po sebi ni sporna, sporen je le koncept obeleževanja in poteka te

manifestacije. Štafeta namreč bi ne smela biti le potovalno manifestativno sporočilo, marveč priložnost za predstavitev problemov in ustvarjalnosti mladih ljudi. Zaradi tega so delegati predlagali, da bi v šestih dneh, kolikor bo štafeta potovala po Sloveniji, priridili javne tribune, v katerih bi osredotočili pozornost na probleme (kot so na primer nezaposlenost, jedrska energija in ekologija), ki so aktualni in ki jih mladi ljudje najbolj občutijo. Med zaključki velja tudi omeniti tezo najvišjega organa ZSMS, da bi spremenili koreografijo in ritual zaključne prireditve v Beogradu. Omenjena izhodišča je sprejela velika večina delegatov, proti so se izrekli le nekateri predstavniki predvsem iz vrst univerzitetne konference ZSMS iz Ljubljane, ki so podobno kot že na nekaterih priložnostih v preteklosti postavili pod vprašaj samo izpeljavo štafete. Vendar pa je njihov predlog naletel na zelo majhno podporo, saj so predstavniki občinskih konferenc jasno izrazili nasprotno mnenje in z veliko večino glasov preglasovali predlog.

IVAN VOGRIČ

Libanonski Šiiti izpustili francoskega TV novinarja

Člani libanonske šiitske ekstremistične organizacije Revolucionarna pravica so za božič izpustili francoskega novinarja Aurela Cornea (na sliki takoj za tem, ko so ga sprejeli na sedežu francoske ambasade v vzhodnem Bejrutu). Novinarja so ugrabili 8. marca letos z ostalimi člani francoske televizijske ekipe Antenne 2. 54-letni Cornea je tretji član ekipe, ki so ga filoiranski libanonski Šiiti do danes izpustili. (Telefoto AP)

Proračun in razvojni načrt 1987-89 F-JK

Izbira Dežele:

programi in načrti za okrepitev obnove

Točno določena usmeritev vlade

Z večletnim proračunom in razvojnim načrtom 1987/1989, ki ju je v teh dneh sprejela, je Avtonomna dežela F-JK še okrepila politično in finančno usmeritev, začrtano v zadnjih letih: gre za tisto usmeritev, ki govori o delovanju na podlagi področnih načrtov, posebnih projektov in organskih programov. To velja za vse pristojnosti deželne uprave od gospodarskega sektorja pa do socialnega in storitvenega. Do te vladne usmeritve je prišlo s povezavo med pomembnimi cilji, ki jih določa razvojni načrt, in finančnimi viri, ki jih predvideva triletni proračun. Ta vsako uporabljivo sredstvo — gre za sredstva, ki niso vezana na predhodne obveze ali državne zakone — »veže« na konkretne načrte za socialno in gospodarsko rast Furlanije-Juljske krajine.

Izbire dežele

Dežela se mora soočiti s situacijo, ki ni lahka in se stalno razvija. Po eni strani se srečuje s problemi, ki so skupni vsej državi, kot je to primer sprememb v tradicionalnih proizvodnih sektorjih tudi zaradi vedno večje prisotnosti novih tehnologij. Se naprej pada — čeprav ne tako izrazito kot prej — število zaposlenih v industriji in kmetijstvu in narašča število zaposlenih v storitvenih dejavnostih (skoraj 60% vseh zaposlenih v deželi). Po drugi strani pa se srečuje s povsem specifičnimi problemi deželne stvarnosti: demografski padec (večje število ostarelih, manjša aktivna prisotnost pri delu in torej večje povpraševanje po socialnih storitvah), pomembna prisotnost javne industrije in vloga obmejne dežele.

Opravljene izbire in odločitve, da se ukrepa na osnovi natančnih programov in načrtov, to realnost upoštevajo in skušajo vse sile usmeriti v modernizacijo socialnih storitev, proizvodnih struktur in velikih komunikacijskih povezav. Pri tem pa si prizadevajo, da bi zadržale zaposlitveno raven in ustvarile nove priložnosti za delo upoštevajoč potrebe tehnološke dobe, v katero smo že zakoračili.

Programske obveznosti

Da bi dosegla ta cilj, bo Dežela še naprej vztrajala pri usmeritvi »prevlade gospodarskih načel«, kar pomeni, da bo dala prednost razvojni politiki. Poleg tega si bo prizadevala za uresničitev dveh najpomembnejših programskih obveznosti, ki si jih je zadala večina, ki politično upravlja Deželo. Gre za decentralizacijo cele vrste funkcij, ki bodo prešle v pristojnost krajevnih uprav (predvsem Pokrajin) in za prestrukturiranje lastnega upravnega aparata, da bi bila še učinkovitejša pri opravljanju svojega dela v korist prebivalcev Furlanije-Juljske krajine. Obe obveznosti sta pred skorajšnjim uresničenjem.

Solidarnost države

V svoji akciji na skrajnem severovzhodnem delu države pa Dežela ni

osamljena: s svojim delovanjem si je prislužila spoštovanje in popolno podporo Države. Ta solidarnost se je v zadnjem času pokazala z različnimi posegi, kot so na primer: 3. zakon v korist področij Furlanije, ki jih je prizadel potres (2.572 milijard lir); 400 milijard za dokončanje infrastrukture, ki jih predvidevajo Osimski sporazumi; 750 milijard lir iz »tržškega in goriškega paketa«; 400 milijard lir (predvidenih v finančnem zakonu za leto 1987) za mednarodno gospodarsko sodelovanje na obmejnem področju.

8.657 milijard lir v triletju

Triletni proračun predvideva skupno 8.657 milijard lir dohodkov. Toda le del te vsote bo lahko izkoriščen za resnične razvojne pobude, ker je že velik del sredstev namensko določen. Tako je 3.644 milijard lir namenjenih za delovanje bolnišnic in za celotno zdravstveno varstvo; preko 279 milijard bo šlo za upravljanje javnih krajevnih prevozov; naslednjih 316 milijard je namenjenih za izvajanje državnih zakonov o javnih delih, kmetijstvu, skrbstvu in drugih storitvah. Druge proračunske postavke zadevajo kritje že sprejetih deželnih zakonov in delovanje uprave (strošek le za malenkost presega 6% proračuna).

2.350 milijard lir za investicije

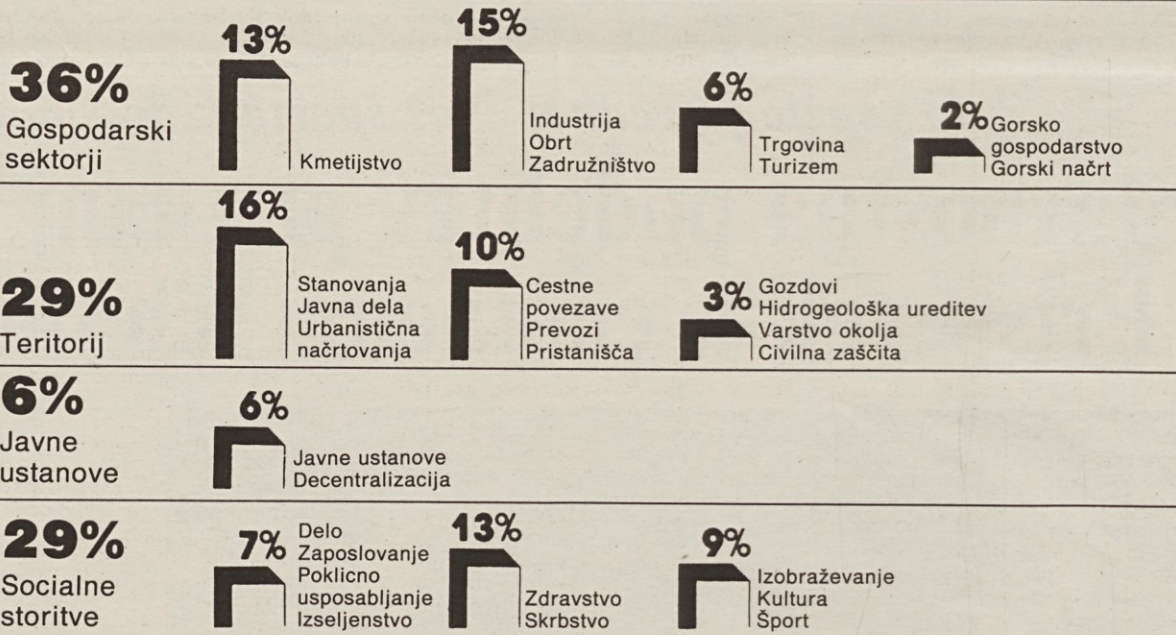
Po odbitku namenskih sredstev bodo prosti finančni viri Dežele znašali približno 2.350 milijard lir za investicije na vseh področjih. Od te vsote — in to je bistvena novost proračuna 1987/89 — je skoraj 900 milijard lir namenjenih za nove posege. Zagotovitev teh sredstev za nove organske razvojne načrte predstavlja dejansko »prestavo več v motorju« Dežele v naslednjih treh letih. To pomeni, da bo Dežela lahko bolj učinkovita in konkretna pri svojem delovanju za socio-ekonomsko rast in izboljšanje kvalitete življenja prebivalstva v Furlaniji-Juljski krajini.

Posebni razvojni načrti

Gorski načrt	40 milijard
Izboljšanje zemlje in namakanje	40 milijard (dodajo se 25 že predvidenim v proračunu)
Vodna oskrba za področje desno od Tilmenta	26 milijard
Načrt za pomorski turizem	20 milijard
Načrt za ostarele	20 milijard
Intermodalni center v Pordenonu	9 milijard
Načrt za Oglej	2 milijardi

TRILETNI PRORAČUN V ODSOTOKIH

brez kvot iz državnih skladov za zdravstvo in promet, namenskih sredstev in stroškov za poslovanje deželne administracije

Poglavitni proračunski in programski posegi

Gospodarske aktivnosti

Predvideni izdatki za ugodnejša posojila kmetijstvu, obrti, prevozom, trgovini, industriji in turizmu presegajo 200 milijard lir. Zakon v korist podjetij z industrijsko udeležbo predvideva 45 milijard lir. Novi okvirni zakon o posegih v industrijski politiki zagotavlja

100 milijard lir, za pogozdovanje pa 18 milijard lir.

Zaposlovanje in poklicno usposabljanje

Aktivna delovna politika: 14 milijard lir letno; poklicno usposabljanje: 34 milijard lir letno.

Stanovanjska gradnja

Posegi za stanovanja, gradbena obnova in urbanistična prenova: 62 milijard lir.

Javna dela in varstvo okolja

Deželni načrt za uničenje odpadkov: 20 milijard lir; deželni načrt za metanizacijo: 20 milijard lir; deželni načrt za ureditev vodnih bazenov: 39 milijard lir; vodovodi in kanalizacije: 80 milijard lir; naravni parki: 25 milijard lir; izboljšave gorskih področij in hidravlična-gozdna ureditev: 20 milijard lir; civilna zaščita: 14 milijard lir.

Cestne povezave, promet in pristanišča

Deželni načrt za prevoze in nova ureditev krajevnih javnih prevozov: 76

milijard lir letno; načrt za avtobuse in infrastrukturo: 50 milijard lir; deželni načrt za cestne povezave: 45 milijard lir; program za okrepitev državnih cestnih povezav (dogovor ANAS - Dežela): 385 milijard lir; avtocestna povezava Pordenone—Conegliano: 53 milijard lir do leta 1990; predor Monte Croce Carnico: 35 milijard lir; deželni pristaniški načrt: 30 milijard lir.

Socialne storitve

Načrt za preureditev bolnišnic: 160 milijard lir; socialno varstvo in družbeno vključevanje handikapiranih oseb: 13 milijard lir letno; socialno-zdravstvene storitve, varstvo in pomoč mladostnikom, ostarelim in nezmožnim: 40 milijard lir letno; pomoč in socialna bivališča za ostarele in nezmožne: 16 milijard lir; novi deželni načrt za socialno skrbstvo: 50 milijard lir; pravica do šolanja: 32 milijard lir; univerza ter kulturne in zdravstvene ustanove: 40 milijard lir; deželni izseljeniški sklad: 9 milijard lir.

Javne ustanove in decentralizacija

Javne ustanove in decentralizacija: 40 milijard lir javnim ustanovam v letu 1987; 10 milijard lir letno za namenske pokrajinske načrte; dodelitev — tako v letu 1986 kot v letu 1987 — po 40 milijard lir za izvajanje decentralizacije delovanja; dodelitev približno 10 milijard lir letno gorskim skupnostim za delovanje in investicijske programe.

Pomni: če ni drugače določeno, bodo finančna sredstva dodeljena v triletnju v enem ali več obrokih.

Urad za tisk in stike z javnostjo Dežele
FURLANIJE-JULJSKE KRAJINE

Vse večja skrb za čistejšo reko Reko

ILIRSKA BISTRICA — V sredo ob 9.35 je Lesonitova tovarniška sirena opozorila na zadnje polnjenje stiskalnice v obratu za proizvodnjo vlaknenih plošč po mokrem postopku. Potem, ko so se na zadnjo ploščo podpisali delavci dopoldanske izmene, so v tem ilirskobistriškem kolektivu razglasili ustavitev proizvodnje v obratu, ki je v preteklosti sodil med najbolj uspešne v svoji panogi in hkrati med največje onesnaževalce okolja v tem predelu.

Ukinitev Lesonitovega obrata za proizvodnjo plošč po mokrem postopku v republiškem merilu sodi med pomembnejše ukrepe za zaščito in sanacijo okolja, predvidena pa je bila tudi v okviru osimskih sporazumov) je druga uresničena naloga iz programa za zaščito voda na Bistriškem. Prva je že skoraj končana, gradnja dveh velikih vodnih zbiralnikov (Mola in Klivnik), naslednji pa sta gradnja čistilne naprave v drugem največjem onesnaževalcu v Bistrici, v Tovarni organskih kislin (TOK) in ureditev centralne komunalne čistilne naprave. V TOK bodo začeli graditi (in po možnosti gradnjo zaključili) že prihodnje leto, medtem ko naj bi se dokončna sanacija voda na bistriškem območju začela z gradnjo zbirnega kanala za odpadne vode proti bodoči centralni čistilni napravi, ki je tudi predvidena za leto 1987.

Delovna organizacija Lesonit je od leta 1974, ko si je začela prizadevati za zmanjšanje in odpravo onesnaževanja, za gradnjo lastne čistilne naprave, postavitev tovarne vlaknenih plošč po čistejšem suhem postopku in za druge ukrepe, ob pomoči občine, republike, vodnih skupnosti in banke, porabila več kot 19 milijard dinarjev. V prostorih stare tovarne bodo kmalu začeli med drugim delati tudi nekatere komercialno izredno zanimive izdelke, kot so plošče, odporne proti ognju in vodi, plošče za nadaljnje oblikovanje in drugo.

Naj še dodamo, da je Lesonitov obrat prva tovarna v Jugoslaviji, ki so jo zaprli predvsem zaradi zaščite človekovega okolja. To bi storili že prej, če ne bi bilo obratovanje potrebno iz povsem ekonomskih razlogov pa tudi zato, ker je bilo njeno delovanje tehnološko tesno povezano z delom v nekaterih drugih obratih.

Zaradi ustavitve najbolj »umazane« obrata v Lesonitu bo hudourniška Reka, ki ponikne v Škocjanskih jamah, po zagotovilih strokovnjakov čistejša za približno 40 odstotkov. Ukrepi med drugim sodi tudi v izpolnjevanje dogovorov v zvezi z vpisom Škocjanskijam jam v seznam prvorazrednih spomenikov svetovne naravne in kulturne dediščine. Po teh dogovorih bi se morala Reka po stopnji onesnaženosti do leta 1990 prebiti iz IV. vsaj v II. stopnjo onesnaženosti, če nečistoče jame izgubijo Unescovega znaka spomenika svetovne dediščine.

Vendar ta zahteva ni osnovno vodilo pri skrbi za izboljševanje okolja. Po besedah Janeza Kokalja iz republiškega komiteja za varstvo okolja so trenutno v prednostnem ekološkem paketu še očiščevanje Save v Zasavju, ozdravitev Mure, Savinje, Sotle in Soče.

JANEZ ODAR

V Vidmu v torek predstavili specializirano brošuro ESA

VIDEM — V torek je bila v Vidmu predstavitev specializirane brošure, ki jo je izdala ESA (deželna ustanova za razvoj obrti) in ki bo v prihodnjih dneh razposlana slehernemu obrtniku v deželi. V publikaciji so strnjeni vsi obstoječi deželni ali državni zakoni, ki na ta ali na drugi način pripomorejo k razvoju obrti. Prikazani so tudi posegi zavodov Artigiancassa, Friulia, Friulialis in Friulifactory. Paleta posegov je vsekakor razvejana in spodbudna. Deželni odbor za obrt Turello, ki je predsedoval predstavitvi, je uvodoma prikazal realnost obrti v naši deželi, realnost, ki je bila razvidna že na sami konferenci, ki je bila septembra v Gradežu. Odbornik Turello je ugotovil, da je ESA do danes opravičila svoj obstoj in da je postala izredno koristna operativna struktura na področju obrti. Morda bi bilo potrebno in umes-

tno, da bi se organizacijsko delo posodobilo, da bi se našli novi prijemi, kar sicer pomeni le prilagoditev internih pravilnikov poslovanja dejanskim potrebam deželne obrti. Predsednik ESA Carlo Faleschini je s svoje strani v skopih besedah prikazal, koliko sredstev je bilo letos na razpolago za razne obrtnike. Prispevki ESA rastejo iz leta v leto in so mnogo višji od stopnje inflacije, kar pomeni, da dejansko posegajo obrtniki po novih investicijskih sredstvih oziroma da se poslužujejo teh ugodnosti prav v kriznih trenutkih. Na vsak način tudi povišanje števila prosilcev pomeni spremembo miselnosti pri obrtnikih. ESA bo morala še mnogo storiti na področju komercializacije izdelkov in tudi za razvoj gradbene dejavnosti, ki preživlja splošno globoko krizo, še posebno v Furlaniji, kjer so praktično dokončana popotresna dela. Tudi predsednik Artigiancassa Sacchetti je podčrtal važno vlogo te ustanove. Ugotovil je sicer, da se mnogokrat posegi ESA in Artigiancassa križajo, kar povzroča določeno zmedo. Umestno bi bilo, da bi se obe ustanovi v najkrajšem času dogovorili in razmejili svoje pristojnosti, saj ESA deluje s sredstvi Dežele, Artigiancassa pa z državnimi. Usklajeno delovanje bi koristilo prav obrtnikom.

Vrnimo se k brošuri. To je vsekakor koristen in zanimiv pripomoček, ki bi ga morali zainteresirani obrtniki skrbno pregledati in prebrati. Jasno je, da ostane Slovensko deželno gospodarsko združenje na razpolago vsem svojim članom za potrebna pojasnila in za pripravo prošelj. Na razpolago obrtnikom so tudi denarni zavodi, ki igrajo pri mnogih posegih vidno vlogo.

(Z. K.)

Na Beli peči —23 stopinj C

VIDEM — V Deželi FJK je bil včeraj doslej najbolj mrzel dan v tej sezoni, s temperaturami krepko pod ničlo. Prejšnjo noč so na Beli peči namerili minus 23 stopinj Celzija, kar je doslej najnižja temperatura, ki so jo namerili v tem kraju. V teku dne ni bilo mnogo bolje, saj so v istem kraju okrog poldne namerili le osem stopinj manj. Zelo mrzlo vreme je bilo tudi drugod; vse ceste so vsekakor prevozne, potrebna pa je velika previdnost zaradi nevarnosti poledice.

Lep uspeh Lorette Dorbolò na razstavi v rimski galeriji

RIM — V rimski galeriji »La Feluca«, ki je umetniško gledano vzgojila generacije italijanskih slikarjev »naivcev«, je do pred kratkim razstavljal svoja najnovejša dela Loretta Dorbolò, Beneška Slovenka, ki že nekaj let živi in ustvarja v okolici Modene. Umetnica, ki je doma iz Špetra Slovenov, se je prvič predstavila javnosti pred devetimi leti v Reggio Emilii, od takrat do danes pa je imela celo vrsto samostojnih razstav, med drugim tudi v Trstu in v rojstnem kraju, kjer tesno sodeluje z Društvom beneških umetnikov.

Rimska razstava, ki si jo je ogledalo veliko število obiskovalcev, je potrdila, da je Dorbolòjeva ohranila zelo žive čustvene vezi z Nadiškimi dolinami in s tamkajšnjimi življenjskimi navadami. Benečija je domovina njenega otroštva in njenih prvih človeških izkušenj, ki jih je upodobila v preprostih, a živih barvah, z odlično tehniko, ki je značilna za »naivce«. Ni naključje, da umetnica živi v kraju Concordia pri Modeni, priznanem mednarodnemu središču »naivnega« slikarstva, kjer je med drugim živel ter ustvarjal sloviti mojster Antonio Ligabue.

(st)

Med našimi izseljenci v Švici

Miklavževanje v Klubu beneških izseljencev v Luganu

LUGANO — Kot je že običajno zadnja leta, je Klub beneških izseljencev v Luganu v Švici tudi letos priredil prvo nedeljo v decembru miklavževanje za otroke, ki pa je tudi nekako predhodno praznovanje božičnih in novoletnih praznikov tako za otroke kot za odrasle.

Ob dveh popoldne so se izseljenci začeli zbirati v lepem domu v bližnji okolici Lugana, ki ga je klub nalašč najel za to priložnost. Prihajali so posamezniki ter cele družine, od blizu in daleč. V glavnem združuje ta klub slovenske izseljence iz Furlanije-Juljske krajine, ki stalno bivajo v kantonu Ticino, ob tej priložnosti pa so prišli tudi gostje iz Milana, Coma, Brescie in Cedada, oziroma Špetra. Navadno Benečani povabijo na svoje praznike tudi sorodno društvo Fogolar Furlan, s katerim imajo prav dobre stike, tokrat pa ni bilo predstavnikov Furlanov, ker je tudi njihov klub istočasno slavil miklavževanje.

Družabnost se je začela s priljubljenim družinsko igro tombolo, ki je bila najprej namenjena otrokom. Tako so malčki zastoj igrali tombolo in prejeli priložnostna darila. Nato še tombola za odrasle, seveda ne zastoj, dobili pa so bili lepi in bogati. Popoldne je prišel na vrsto kulturni program. Predsednik kluba Pio Cenčič je pozdravil prisotne in jih seznanil s sestankom predsednikov vseh evropskih beneških klubov v Belgiji, s katerega je pravkar prišel (potoval je skoraj vso noč). Nato je dobil besedo Mario Gosgnach iz vasi Matajur v Nadiških dolinah (občina Sovodnje ob Nadiži, na pobočju gore Matajur), ki je prišel kot predstavnik Zveze beneških izseljencev. Pozdravil je v imenu predsednika Walterja Dresiča, ki je trenutno v Belgiji in se pripravljala na »polet« v Argentino, kjer bo obiskal več sekcij Zveze beneških izseljencev. Omenil je težave doma in po svetu, nato je izrazil upanje na boljšo bodočnost. Nato je spregovoril mladenič David Simoneta, po rodu z Opčin pri Trstu, že pet let v Švici. Orisal je v čisti slovenščini najprej trenutni svetovni položaj, ki je po zadnjem srečanju velikih v Reykjaviku še kar zaskrbljujoč zaradi nezmanjšane oboroževanja, vendar se človeštvo prav po tem srečanju še bolj zaveda nevarnosti samouničenja, proti kateremu se mora z vsemi silami boriti. Omenil je tudi kritično stanje v Trstu, kjer so skrajnodesničarski krogi zagnali krik in vik proti zaščitenemu zakonu v korist slovenske manjšine. Poudaril je, da pomeni zapiranje za obmejno mesto dandanes samomor.

V Benečiji, ki je sicer znana kot dežela izseljenstva ter ekonomskega in kulturnega uboštva, je prišlo v zadnjih časih do važnih razveseljivih dogodkov: odprli so dvojezično šolo v Špetru, ki je trenutno zasebnega značaja in nastajajo mešana podjetja v Nadiških dolinah, v Terski dolini ter v Reziji, kjer je že našlo kruh več domačinov, ki jim ne bo treba po svetu za kruhom. Omenil je zmago koroških Slovencev, ki so izvolili, sicer na listi zelenih, po 70 letih spet svojega poslan-

ca Smolleta v dunajski parlament. Nato se je zaustavil pri razmerah v Sloveniji, ki gospodarsko sicer niso rožnate, postavljajo pa Slovenijo na kulturnem področju v sam evropski vrh, napr. po številu izdanih knjig na prebivalca. Glede delovanja luganskega Kluba beneških izseljencev je izrazil mnenje, da bi v bodoče organiziral gostovanja domačih pevskih zborov in orkestrrov ter tečaj slovenskega jezika, da bi tako mladino bolj povezali z domačo zemljo, kjer ima korenine. Nato je Irina Simoneta povedala iste misli v italijanščini.

Sledil je nastop otrok, ki so na flavto predstavili štiri skladbe z božičnimi motivi.

V dvorani se je nato pojavil stari Miklavž, seveda z brado in dolgim rdečim plaščem, pohvalil je nastopajoče otroke za visoko raven izvajanja ter lep govor in nato vse mlade bogato nagradil, seveda s kako kritično pripombo za vsakega posebej.

Nato se je začela družabnost ob zvokih beneškega harmonikarja Joša Eligea iz Špetra Slovenov, ki je na

svojo lepo in novo diatonično harmoniko (pred kratkim jo je kupil v Mengšu v Sloveniji) zaigral več slovenskih narodnih pesmi, valčkov in polk. V dvorani je zaživel. Nekateri so začeli prepevati, drugi so plesali, tretjim se je orosilo oko ob spominu na svoje domače kraje.

Končno je bila za vse prisotne, okrog 100 ljudi, večerja z beneškim golažem in koruzno polento. Od vin je bilo opaziti na mizah predvsem tokaj in merlot.

Družabnost se je zavlekla pozno v noč, saj je bil v ponedeljek tudi praznik in ni bilo treba zgodaj na delo.

Ob koncu moramo pohvaliti organizatorje takih srečanj po svetu, ki pri-
našajo na mlade rodove stare običaje ter večajo povezavo z rodno zemljo ali za deželo njihovih staršev. Zlasti govor v čisti slovenščini ter izvajanje slovenskih in beneških pesmi na harmoniko je treba označiti kot zelo pomembna v tej smeri.

M. S.

VID VREMEC

Pinko Tomažič in drugi tržaški proces 1941

Čez mejo so jo ilegalno prenašali. Zlasti člani ali simpatizerji organizacije TIGR v obmejnih vaseh na Tolminskem in ilirskobistriškem območju. Razen tigrovške je bila tudi komunistična literatura. Sploh je bil to resničen dokaz, da je Ljudska fronta na Primorskem postala nova kakovostna pridobitev v boju proti fašizmu. V decembru leta 1935 so se slovenski narodnjaki izkazali v tržaški okolici z ilegalnim razdeljevanjem božičnih paketov nekaterim revnim slovenskim družinam, kar je veljalo kot protiutež fašistične »Befane«, s katero so zavajali družine in otroke razkazujoč svojo širokosrčno skrb zanje. Žal je policija uspela aretirati v nekaj dneh več oseb. Tržaška prefektura je o tem dogodku, ki je imel velik odmev v javnosti, poročala med drugim naslednje: »Kot sem že javil temu častitem ministrstvu z brzojavko z dne 27. decembra, so v božični noči, v vaseh Prosek, Kontovel, Opčine, Bani, Orlek, Bazovica, Dolina in okolica, medtem ko je bilo ljudstvo zbrano v cerkvah, neznanici postavili na pragove najrevnejših družin majhne pakete. Vsebovali so par otroških čevljev, kos blaga, bombažno majico, sladkarije, knjižico s pripovedmi in pesmimi. Vsemu temu je bilo priloženo še sporočilo, ki ga prilagam v prevodu. Vrednost vsakega paketa je od 10 do 15 lir. Če

upoštevamo, da so jih razdelili okrog 80, je bil strošek neznanih darovalcev okrog 1.500 lir.« (40)

Pobudo za tisto akcijo je dal znani tržaški narodnjak Roman Pahor. Na Opčinah je prevzel nalogo Alojz Ferluga. Celotno akcijo so vodili Pahor, dr. Stanislav Sosič in dr. Vladimir Turina. V Dolini je razdelil pakete duhovnik Ivan Bidovec, brat ustreljenega Ferda. V tržaški okolici pa je sodeloval pri akciji Franc Udovič od Sv. Ivana. Za pakete je prispeval z oblačili iz svoje trgovine. Po mučni policijski preiskavi je posebna komisija pri tržaškem prefektu odredila policijsko konfinacijo za več aretirancev. Nekaj so jih tudi izpustili s policijskim opominom. Na otoke Ventotene in Ponza so odvedli Opence Alojza Ferluga, Josipa Dolenca, Danila Šuligoja, Stanka in Lojzeta Sosiča, Danila Štublja, Zorana Sosiča, Valterja Valiča, Rudija Vremca, Bernarda Daneva, iz Trsta pa Romana Pahorja, dr. Stanislava Sosiča in dr. Vladimira Turina. S Proseka so odvedli Ivana Rupla in Maria Regenta, s Kontovela pa Vladimira Štoka in od drugod še druge. Akcija je nedvomno dosegla svoj namen: marsikdo je na ta način zvedel za obstoj nekoga, ki podtalno deluje v obrambi najosnovnejših slovenskih narodnostnih pravic, sicer s silo zatrtih, toda vselej živih v dejanjih in hotenjih. (41)

TOMAŽIČEVA VRNITEV V TRST V JANUARJU 1937
IN RAZMAH DELAVSKEGA GIBANJA DO LETA 1940

Tomažičevo prizadevno delovanje v krogu svojih soimšljenikov in simpatizerjev ter njegova aktivna udeležba v stavki tekstilcev v Mariboru nista ostala neopazna jugoslovanski policiji. Aretirali so več naprednih primorskih emigrantov, med njimi tudi Tomažiča. V zaporu je ostal le

dva dni. Nato so ga oblasti izgnale v Italijo. Toda z nekaterimi primorskimi prijatelji se je hotel prebiti v Španijo. Namenili so se na Češko, toda oblasti so jih zavrnile. Prebili so se do švicarske meje. Italija je tedaj proglasila amnestijo ob rojstvu kraljevega sina. Tomažič se je čez Brennerski prelaz podal proti domu. Italijanske oblasti so ga aretirale in odvedle v Trst na tržaško kvesturo. Čez dva tedna so ga izpustili, vendar so ga postavili pod policijsko nadzorstvo, saj je bil pri njih že dodobra zaznamovan. (42)

V domači kraj, Škrbino, se je vrnil tudi komunist Viktor Batista. V Mariboru je bil dober Tomažičev sodelavec. Zato je kmalu razvil v rojstnem kraju in tudi drugje pomembno protifašistično dejavnost.

Kljub policijskemu nadzorstvu je uspelo Tomažiču navezati stike z Alojzom Budinom. Ta je na zgoniškem območju razmnoževal komunistične letake in drugo priložnostno propagandno gradivo. Zelo spretno je našel dobro skrit prostor v naravi za nemoten potek tega zahtevnega in nevarnega opravila. (43)

Tomažič je ostal doma le do junija 1937, ko so ga vpoklicali na odsluženje vojaškega roka. Poslali so ga k 22. pehotnemu polku v Piso. Tudi v vojski se je nenehno učil. Svojem je pisal med drugim, da je poučeval pismenosti nekatere vojake iz Južne Italije. Na domača tla se je vrnil v oktobru leta 1938.

(40) R. Prefettura di Trieste, n. di prot. 048632, 4 gennaio 1936, Riservata, Oggetto: Attività irredentista slava, On.le Ministero dell'Interno, Dir. Gen. della P.S., Div. Aff. Gen. e Ris.

(41) Glej opomba št. 40; dr. Vlado Turina, izjava pri piscu in druga pričevanja aretiranih oseb

(42) Vladimir Dujmovič, izjava pri piscu

(43) Alojz Budin, izjava pri piscu

V mestu in na podeželju vrsta verskih obredov

Zima odela letošnje božične praznike s svojo mrzlo odejo

Mrzlo suho vreme, številni verski obredi in vrsta kulturnih in drugih prireditev so obeležili letošnji božič in štefanovo. Tržačani so proslavili ta zadnja praznika v letošnjem letu po že ustaljeni tradiciji: božič so prebili v družinskem okolju, za štefanovo pa so si privoščili krajše izlete v bližnje kraje. Mnogi so se včeraj odpravili na zimске počitnice v gorska letovišča (pretežno v Italiji, Jugoslaviji in v Avstriji); tu bodo ostali teden ali še dlje, vrnili se bodo skratka šele... prihodnje leto.

Zima je, po svojem uradnem nastopu 22. decembra, že za božično vigilijo pokazala zobe. Snega sicer ni bilo, temperatura pa je, predvsem v večernih in nočnih urah, močno zdrnila pod ničlo. Na Krasu so v teh dneh namerili tudi do minus 7, minus 8 stopinj. Pri Belopeških jezerih so v noči med božičem in štefanovim izmerili skorajda rekordnih minus 23 stopinj. Oster mraz in led sta bila torej zvesta spremljevalca letošnjih božičnih praznikov.

Mrz pa ni odtegnil ljudi od božičnih verskih obredov. Z jasticami, božičnimi drevesci in raznobarnimi lučicami okrašene cerkve so spet privabile mnogo ljudi k številnim božičnim mašam. Najbolj obiskane so bile seveda polnočnice. Opolnoči so bile tako cerkve v mestu, kot tudi cerkve na podeželju natrpane. Ob tolikšnem uspehu polnočnice pa si je repentabski župnik kljub vsemu zaželel, da bi v prihodnje prisostvovalo polnočnemu božičnemu obredu več vernikov in manj radovednežev...

Po končanih obredih so si domačini, vaščani in znanci voščili ob prazniku. V prenekateri družini so si ob božiču izmenjali tudi priložnostna darila, ki so si jih bili v veliko veselje tukajšnjih trgovcev nabavili v preteklih dneh. Marsikje so se na božično vigilijo po večerji razvedrili s tombo. Tudi po nekaterih naših društvih so prebili večer z igranjem tombole, ki se je zavleklo še pozno v noč.

Ob božiču so stekle tudi številne kulturne in verske prireditve. Tako je na primer na božično vigilijo popoldne mladinski mešani pevski zbor Primorec - Tabor zapel po

openskih ulicah vrsto božičnih pesmi. Povod za to zanimivo praznično pobudo so dali domači trgovci.

Včeraj dopoldne so na pomolih Sacchette proslavili "božič potapljačev", ki ga je tokrat že desetič priredil tržaški potapljaški klub. Msgr. Dreossi je množici kakih sto prisotnih spregovoril kar iz morja (temperatura morja je znašala včeraj 10 stopinj Celzija). Popoldne so na sedežu združenja Repubblica dei ragazzi na Trgu papa Giovanni priredili "žive jaslice". Pobudo so prvič izvedli pred 32 leti, odtlej so jo še vsako leto ponovili z velikim uspehom.

Ljubitelji godb na pihala so prišli na svoj račun včeraj. Dopoldne in popoldne je bil v gledališču Rossetti koncert, na katerem so sodelovale godbe Bulli e pupe in Ongia iz Milj, Filharmonica od Korošcev, godba Triestissima in Trieste jazz band.

Vremenoslovci predvidevajo, da se bo v prihodnjih dneh vreme pri nas nekoliko poslabšalo. Naše kraje naj bi zajela atlantska hladna fronta, zato napovedujejo še nadaljnje pooblačitve. V veliko veselje vseh tistih, ki bodo prebili prihodnje dni na počitnicah v zimskih letoviščih, bo vedno po predvidevanjih - v goratih predelih snežilo. Prav zaradi tega prometna policija opozarja voznike na previdno vožnjo, kdor je namenjen v gorske kraje pa naj ne pozabi na zimsko opremo.

V prihodnjih dneh se bodo v Trstu in v nekaterih okoliških vaseh nadaljevale božične in noveletne prireditve. Drevi in jutri bo v gledališču Rossetti 8. festival tržaške popevke, ki ga bosta s svojimi pesmimi popestrila Tržačana Lelio Luttazzi in Lorenzo Pilat. V Nabrežini bo jutri popoldne na pobudo SKD Gruđen gostovala lutkovna skupina dunajskih študentov z Božansko komedijo, v Šklednju pa bodo domačini, prav tako jutri, v prostorih KD Grbec "predsilvestrovali". Nedeljske prireditve in še nekatere, ki jim bodo sledile v prihodnjih dneh, bodo, skratka, zadnje v tem letu. Po končanih božičnih praznikih se ljudje torej že pripravljajo na prihod Novega leta, od katerega nas loči le še pet dni.

Minister pisal devinsko-nabrežinskemu županu

Andreotti je za sporazum o ribolovu z Jugoslavijo

Minister za zunanje zadeve Giulio Andreotti je 17. decembra naslovil na devinsko-nabrežinskega župana Bojana Brezigarja pismo, v katerem odgovarja na resolucijo, ki jo je devinsko-nabrežinski občinski svet sprejel 27. novembra ob tragični smrti graškega ribiča Bruna Zerbina v jugoslovanskih ozemelskih vodah. Minister takole piše:

»Pozorno sem vzel na znanje dokument, ki ste mi ga prijazno poslali in ki ga je odobril devinsko-nabrežinski občinski svet po tragičnem incidentu, v katerem je bil vpleten ribiški čoln "Aurora" in izgubil življenje mladi ribič Zerin. Potreba, da bi s sosedno republiko prišlo do sporazumov, ki bi na nov in za obe zainteresirani mornarici ustrenejši način urejevali ribolovske dejavnosti, je pogajalska osnova za sporazum o skupnem izkoriščanju ribjega bogastva v Jadranu, o katerem smo se z jugoslovanskimi oblastmi dogovorili že marca 1983. Njegova izdelava in ratifikacija sporazuma o ribolovu v tržaškem četverokotu iz leta 1983 sta videti neodložljivi bolj kot kdajkoli prej: brez nadaljnjega se bomo zavzeli, da bi obe državi v najkrajšem času razpolagali s tema pravnima sredstvom, ki bosta obvarovali eno izmed tradicionalnih dejavnosti na zainteresiranih obmorskih področjih.«

V pojasnilo naj omenimo, da je devinsko-nabrežinski občinski svet v svoji resoluciji ne samo obsojal uporabo orožja na odprti meji, marveč tudi

se zavzel za okrepitev prijateljstva in sodelovanja med sosednima državama, pri čemer je posebno poudarjal potrebo, da bi se državi v najkrajšem času formalno sporazumeli za skupno izkoriščanje ribjega bogastva v Jadranu.

Izreden uspeh »Božiča ostarelih«

Nagrajeni tudi teksti slovenskih avtorjev

Letošnji literarni natečaj »Je božič praznik vseh?«, ki sta ga, tokrat drugič, priredili Tržaška pokrajina in Odborništvo za prosto čas, je požel izjemen uspeh. Na natečaju je s svojimi proznimi teksti sodelovalo rekordno število udeležencev. Na slavnostnem večeru, ki se je odvijal v torek, 23. decembra, v gledališču Rossetti, je komisija razglasila imena zmagovalcev.

Slovesnost je obogatila prisotnost zbora Illersberg, tekste nagrajencev pa sta občinstvu prebrala Dante Fabris in Elena Cavicchioli. Večera so se udeležile pomembne osebnosti našega javnega in političnega življenja: predsednik pokrajine Locchi, odbornik Cavicchioli in župan Staffieri. Nagradna komisija je nato izročila priznanje in denarno nagrado dvanajstim avtorjem najboljših tekstov za poezijo in prozo v italijanščini. Za prozo v slovenščini pa sta prvo in drugo nagrado prejela Ljubomir Cibic in Antonija Švagelj. Ozbič, medtem ko je bila za slovensko poezijo nagrajena Olga Ban.

Zaradi neurejenih razmer pri upepeljevalniku

Mesto so spet preplavile smeti

Upepeljevalnik na Pantalejmunu je pred božičem spet utihnil zaradi stavke uslužbencev podjetja SISPE, ki ga upravlja, in mesto z okolico je zato spet dobilo zaniško podobo, ki smo jo zadnje čase že kar vajeni. Iz vseh nabiralnikov za smeti je namreč spet prekipelo. Zaradi praznikov, ki proizvajajo več smeti kot navadni dnevi, pa je tokrat prekipelo, kot še nikoli, tako da so bili pred mnogimi nabiralniki potrebni pravi slalomi med nabrekli in zaudarjajočimi najlonskimi vrečkami, lepenkastimi škatlami in drugo ropotijo, ki je ušla iz njih. Če bi nam božič ne postregel s poštenim hladom, bi se teh raztezajočih se smetišč lahko tudi resnično ustrašili, čeprav nam ne more biti tudi sicer vseeno.

Kaže, da se bodo stvari sedaj vendarle uredile. Po dvodnevni stavki, s katero so stavkajoči terjali in tudi izterjali jamstva, da bodo ostali tudi v novim letu na svojih delovnih mestih, so spet poglali v pogon upepeljevalnik, ki sedaj neprekinjeno, 24 ur na 24, žre smeti. Menda jih je včeraj požrl

na tri tisoč stotov, kar je sicer precej, a še vedno premalo, če računamo, da jih po ulicah leži vsaj še enkrat toliko. Če ne bo prišlo do okvar na upepeljevalniku, kar je postala tudi ena od njegovih značilnosti, bo v teku današnjega dne odpravil še nekaj tisoč stotov, tako da se bo (in upati je) položaj do silvestrovskega povsem normaliziral. V ta namen pa bo morala napeti vse svoje sile tudi občinska smetarska služba. Za danes je napovedala, da bo dala na razpolago štirideset tovornjakov za prevažanje smeti, ki bodo vozili od jutra do noči. Na ta način naj bi z mestnih ulic odstranili vsaj štiri tisoč stotov smeti.

■ **Da bi promet bolje stekel**, so na pobudo Tržaške občine uvedli enosmerno vožnjo v Ul. dei Cunicoli v smeri od Ul. Margherite proti Ul. Kandler, ter v Ul. del Pilone v smeri od Ul. Giulia proti Ul. dei Cunicoli. V slednji ulici je bil tudi ustvarjen nov prehod za pešce na vogalu z Ul. Kandler.

Pogovor z Elisabetto Navarra, avtorico diplomske naloge o Barkovljah

Zgodovina in današnjost Barkovelj v očeh italijanske raziskovalke

Pred dnevi so imeli v KD v Barkovljah neobičajno gostjo. Mlada italijanska študentka Elisabetta Navarra, stanujoča v Naselju sv. Sergija — na tržaški univerzi je končala fakulteto za politične vede — je predstavila številnemu občinstvu svojo diplomsko nalogo, ki jo je posvetila prav Barkovljam; opravila pa je nalogo z odliko.

O večeru samem tedaj nismo v našem dnevniku poročali, čeprav je zelo lepo uspel. Naš namen je bil namreč, da mlado diplomantko bolje spoznamo in da nam tudi sama pove, zakaj se je odločila za proučevanje zgodovine, ki zadeva ta predel tržaškega predmestja, o katerem ni vedela skoraj nič, ali prav nič, kot nam je sama povedala.

Zglasila se je v našem uredništvu kar z diplomsko nalogo v rokah. Naslov naloge je »Družine in zemljišča v Barkovljah v obdobju od leta 1700 do 1850«. Torej gre za obravnavo obdobja, ki je bilo za Barkovlje zelo pomembno, saj je svet tedaj preživil velike spremembe v gospodarstvu, ki so vplivale na ta predel mesta, na njegov gospodarski, socialni in seveda nacionalni razvoj.

»Ko sem se lotila tega dela, sem poznala Barkovlje le s svojih sprehodov od barkovljanski obali, bi s kopanja v poletnih mesecih. Morda prav zaradi popolnega nepoznavanja tega predmestja sem se s toliko večjo zagnanostjo lotila dela in raziskovanja, ki ni bilo lahko, niti kratko. Kakih 6 do 7 mesecev sem porabila samo zato, da sem prelistavala razne arhive, se pogovarjala z družinami in iskala v knjižnicah podatke, ki bi mi dali čim bolj verno sliko o tamkajšnjih prebivalcih, o tem, kako so živeli, s čim so se ukvarjali, kako so se družine med

seboj povezoval, kdo so bili gospodariji zemljišč in kako so le-ta, iz družinskih ali drugih razlogov prehajala iz enih rok v druge.«

Sami ste povedali, da Barkovelj niste poznali in da vas je pri vaši raziskavi vodila le ljubezen do zgodovine, do raziskovalnega dela in do boljšega poznavanja okolice Trsta. Verjetno niste bili niti seznanjeni, da je bila takrat večina prebivalstva v Barkovljah slovenske narodnosti?

»Vse to je bilo zame odkritje, ki se mi je prikazovalo v vsej svoji razsežnosti, čim bolj sem se poglobljala v bogate arhive domače župnijske cerkve in čim bolj sem iskala odgovore na moja vprašanja tudi pri drugih virih, pa tudi v tem, kar so mi lahko povedali, ali posredovali s svojimi stariimi dokumenti in slikami domačini sami. Nekateri znanci so mi pravili, da bo delo zame pretežko, da naj opustim to raziskavo, ker ne bom uspela. Bila sem trmasta, predvsem pa vztrajna. In reči moram, da sem našla tudi pri domačem župniku Eliu Stefanutu veliko razumevanje in vso pomoč, arhivsko gradivo te župnije pa je bilo tudi izredno bogato in pregledno.«

Tako se je naša intervjuvanka lotila dela, ki ji je iz dneva v dan odkrivalo

resnično življenje Barkovelj pred več kot 250 leti in nato še dalje.

»Barkovljani so živeli zelo povezani med sabo. Mladi so med seboj sklepali poroke in ostajali na svoji zemlji. Nekateri so sicer odhajali na delo tudi v mesto, a po delu so se vračali domov, na svojo zemljo, ki so jo pridno in vestno obdelovali. Ribičev Barkovlje tedaj niso imele veliko, ker so bili domačini bolj navezani na obdelavo zemlje.«

Kako ste pa sprejeli vabilo domačega društva za predavanje v zvezi z vašo diplomom in kako so vas ljudje sprejeli?

»Zame je bilo to srečanje pravo doživetje. Nisem poznala bogate kulturne dejavnosti v tem predmestju; razveselila pa me je tudi zainteresiranost navzočih za mojo diplomsko nalogo. Še po predavanju so me o marsičem spraševali in hoteli zvedeti še razne podrobnosti.«

Torej je bilo to za vas prijetno, pa tudi koristno doživetje?

»Brez dvoma. Delo, ki sem ga opravila, me je duševno obogatilo, mi prikazalo zgodovino teh krajev v njihovi pravi luči. Verjetno bi se morali mladi pogostje odločati za takšne raziskave. Sama bi rada nadaljevala s takšnim delom, posebno v okolju, kot sem ga našla tukaj v Barkovljah. Res je delo naporno in dolgo; toda ko se človek dokoplje do podatkov, ki kažejo resnično življenje delčka teritorija, na katerem živimo, potem je lahko samo zadovoljen. Mislim tudi, da sem si ustvarila nov krog dobrih znancev in prijateljev, ki jih bom vedno rada obiskala in če mi bo mogoče, bom še kaj svojega časa posvetila njihovi bogati zgodovini.«

N. L.

V DSI srečanje s tremi duhovniki

Društvo slovenskih izobražencev posveti navadno svoj zadnji večer pred novoletnimi prazniki duhovni misli. V ponedeljek so organizatorji povabili medse tri duhovnike iz Slovenije, ki živijo in delujejo na Tržaškem: Milana Nemaca, Žarka Škrlija in Rafaela Slejka. Med občinstvom in gosti je kmalu prišlo do sproščene razgovora, v katerem so duhovniki opisali svoje izkušnje in občutke, ki jih spremljajo pri njihovem službovanju med tržaškimi Slovenci. G. Nemač je približno 5 let mašuje v cerkvi pri Sv. Ivanu, g. Škrli deluje v mačkolijski, g. Slejko pa v proseški župniji. Vsi trije poučujejo tudi verouk na slovenskih višjih, srednjih in osnovnih šolah.

Gostje so se z občinstvom razgovorili o problemih svojih župnij ter o stikih z italijansko skupnostjo. V debati so nato prešli na širšo problematiko, predvsem pa so posvetili pozornost poučevanju verouka na šolah po novem konkordatu.

Glasbeno voščilo Slovenskega kluba

Odličen koncert ruskega pianista G. Gruzmana v Gallusovi dvorani

S torkovim glasbenim voščilom se je zaključil letošnji niz večerov, ki jih prireja Slovenski klub. V Gallusovi dvorani Glasbene matice je v torek nastopil nadarjeni ruski pianist Grigorij Gruzman. Koncerta se je udeležilo poleg slovenske publike tudi veliko prijateljtev glasbe italijanske narodnosti.

Pianist Grigorij Gruzman se je rodil v Leningradu. V rojstnem mestu je obiskoval posebno šolo za nadarjene otroke pri državnem konservatoriju, svoje znanje pa je izpopolnil v Izraelu in ZRN, kjer poučuje na Akademiji za glasbo. Za svoje izvajanje je prejel več mednarodnih nagrad.

Koncert se je pričel z dvema Bachovima skladbama: Preludij in Fuga v gis-molu in E-duru. Izvajalec je tu pokazal izreden smisel za interpretacijo, ritmično točnost in pravilno dinamiko. Lahkotno je izpod prstov pianista

zazvenela nato Mozartova sonata v C-duru K 330 v treh stavkih: poskočni allegro, umirjeni andante in allegretto. Z veličastnim fortissimom se je nato pričela naslednja skladba - Chopinov Scherzo št. 2 v b-molu. Prvi del koncerta se je zaključil s Parafrazo opere Rigoletto op. 267 skladatelja F. Liszta.

V drugi del koncerta je pianist Gruzman vključil niz treh preludijev S. Rahmaninova, Debussyjev Danseuses de Delphes minstreles, ter šopek preludijev skladatelja Škrjabina. Koncert se je zaključil z znano Chopinovo Polonezo op.53 v As-duru. Gruzmanovo izvajanje je občinstvo naravnost navdušilo, zato ploskanja kar ni hotelo biti konec. Vsekakor lahko rečem, da je bilo to glasbeno srečanje, ki ga je priredil Slovenski klub, vredno večje koncertne dvorane. HJ

Delavci Total zahtevajo konkreten razvojni načrt

Delavci rafinerije Total so se v torek zbrali na skupščini in sprejeli dokument, v katerem poudarjajo nujnost, da novoustanovljena družba čimprej predstavi industrijski, finančni in trgovski načrt za bodoči razvoj rafinerije. Glede lastništva pa tudi zahtevajo, naj bo povsem »prozorno« in razčiščeeno. V ta namen pričakujejo od ministrstva in Dežele, da skliče skupni sestanek vseh prizadetih strank. V resoluciji sindikalna skupščina nadalje poudarja, da bodo delavci in njihovi sindikalni predstavniki še naprej vodili vse pobude, ki so potrebne za ustrezno rešitev številnih odprtih problemov.

Tudi delavci škedenjske železarne Terni ne preživljajo spodbudnega božiča. V njihovem imenu je prejšnje dni posegel pri ministru za zunanjo trgovino predsednik Trgovinske zbornice Tombesi, ki je izrazil zaskrbljenost, da ne bi množičen uvoz litega železa iz sovjetskih železarn imelo negativne posledice za tržaško tovarno in to že v

teku prihodnjega leta. Nujno bi torej bilo, da bi trgovske pogodbe med Italijo in Sovjetsko zvezo ne uresničevali na škodo tržaške proizvodnje, toliko bolj, ker je Terni med redkimi industrijskimi obrati, ki v Trstu še deluje in zaposluje več kot 1300 delavcev.

Svečanosti v pravoslavni cerkvi

V srbski pravoslavni cerkvi so verniki v sredo proslavljali svojega zavetnika sv. Spiridiona. Slovesnosti sta se udeležila tudi škof pravoslavne cerkve za zahodno Evropo Lavrentije in tržaški škof Bellomi. Ob koncu so vsi prisotni prejeli hleb blagoslovljenega kruha. V četrtek zvečer pa se je v cerkvi sv. Spiridiona odvijala sugestivna liturgija, ki jo je zbor pravoslavne cerkve, pod vodstvom Zorka Hareja, oplešal s staroslovanskimi cerkvenimi pesmimi.

Nov poskus netenja narodnostne mržnje

Koga motijo dvojezične izkaznice v devinsko-nabrežinski občini?

Zakaj se kdo čuti prikrajšanega v svojem italijanstvu, če mu občina, v kateri živi, izstavi dvojezično osebno izkaznico ali dvojezični dokument? Vprašanje se nam vsiljuje, od kar se je 23. oktobra pojavilo na straneh italijanskega dnevnika pismo, po katerem se gospod Vinicio Scapin čuti prikrajšanega, ker ni dobil osebne izkaznice samo v italijanski. Gospodu Scapinu se je najprej pridružil 147 občanov iz Devina-Nabrežine, po odgovoru župana Bojana Brezigarja, pa še 222 občanov. Priložnost je seveda takoj izkoristil deželni poslanec LpT Gianfranco Gambassini, ki je naslovil predsedniku deželnega odbora Biasuttiju vprašanje, v katerem je vpraševal, »ali se mu ne zdi umestno poseči pri Vladnem komisarju in pri Notranjem ministrstvu, da bi dosegel spremembo situacij, kakršna je omenjena in ki ne upošteva volje italijanske večine in jo žalijo...«

Kampanja proti dvojezičnim izkaznicam, ki jih izdajajo občine Devin-Nabrežina, Dolina, Repentabor in Zgonik, se je sicer začela že januarja. Tedaj se je namreč v rubriki pisem italijanskega lista pojavil prvi protest in sicer zoper dvojezične izkaznice dolinske občine. Očitno pa tedaj ni bilo zadostnih pretvez za jasno kampanjo. Zadeva je zamrla za dobrih devet mesecev, dokler se iz Nabrežine ni oglasil gospod Scapin. In zanimivo je tudi dejstvo, da se zaradi dvojezičnih izkaznic čutijo »prizadeti« samo občani Devina-Nabrežine, medtem ko se iz ostalih treh občin ni oglasil še noben »italianissimo«.

Toda vrnimo se k začetnemu vprašanju: zakaj se nekatere čutijo prikrajšane, če jim občina izstavi dvojezične izkaznice? Utemeljitev, če jih sploh lahko imenujemo tako, so kaj revne. Gospod Scapin piše, da se čuti ustavno diskriminiranega. Sicer ne očita ničesar tistim, ki želijo dvojezično izkaznico, meni pa, da imajo ostali pravico do zgolj italijanskega dokumenta. Drugi občani, ki so pisali časopisu, se vprašujejo, zakaj z njimi ravna različno kot z državljani

ostalih italijanskih občin in se bojijo, da bi nekatere norme lahko skrivaj spremenile istovetnost Italijanov. Spet drugi menijo, da je absurdno prisilno raztegniti na večinski narod privilegij, ki je bil priznan jezikovni manjšini.

Vsem je odgovoril devinsko-nabrežinski župan Brezigar, ki je 11. decembra s pismom Piccolu pojasnil vprašanje tako s pravnega kot tudi s političnega vidika. Izhajajoč iz dejstva, da obrazce za dvojezične izkaznice devinsko-nabrežinske, kot tudi ostalih treh občin, tiska Državni tiskarski zavod, je Brezigar navedel, da je dvojezične izkaznice uvedla zavezniška vojaška uprava, da je to prakso potrdila italijanska vlada po vrnitvi Trsta Italiji, da je italijanski del mešane italijansko-jugoslovanske komisije za izvajanje Londonskega memoranduma leta 1959 navedel izdajanje dvojezičnih izkaznic kot »enega stvarnih doseženih rezultatov«. V tem okviru je Brezigar ugotovil, da morajo biti dokumenti, ki jih izdaja občina, enaki za vse in torej ni mogoče izstavljati dokumentov, kot jih želi posamezen občan. Brezigar je tudi obžaloval, da se skuša na tak način rušiti sožitje in tvorno prijateljstvo med prebivalci slovenske in italijanske narodnosti, ki je bilo zgrajeno z veliko potrpežljivostjo in z dobro voljo vsega prebivalstva občine.

Seveda je imel italijanski list za umestno, da k argumentiranemu izjavljanju župana pripiše nekaj strupenih vrstic, ki v bistvu ponavljajo že navedene argumente: zakaj italijansko govoreči občan nima pravice do enake osebne izkaznice, kot jo izdajajo vse italijanske občine od Milana do Trapanija?

Odgovor na uvodno vprašanje je na dlani: najbrž se nihče ne čuti prizadet zaradi dvojezične izkaznice kot take, moti jih le, ker gre za eno od skromnih pravic Slovencev. Ofenzivo pa so začeli v devinsko-nabrežinski občini, ker jo imajo za narodnostno najšibkejši člen. Sicer ne bi dvojezična izkaznica v njihovih očeh postala »prevaricazione«.

Pavel Stranj v dvorani KD Barkovlje

Cankarjeva misel o narodu in njegova tržaška predavanja

V debato o aktualnosti Cankarjeve misli je prejšnji teden aktivno poseglo tudi KD Barkovlje, ki je priredilo dobro obiskan večer, na katerem je zgovornar Pavel Stranj spregovoril o Cankarju v Trstu oziroma o njegovih znanih tržaških predavanjih. Stranj je poudaril, da je Cankar doživljal naše mesto predvsem v posredni obliki; osebnega odnosa z njegovo stvarnostjo namreč ni imel, dogajanju pa je sledil predvsem prek tiska. Vendar v tržaškem ljudskem odrju, v tej kulturni veji jugoslovanske socialdemokratske stranke, je Cankar imel izredno hvaležno publiko, ki ga je kot slovenskega intelektualca in socialista ugodno sprejemala in mu priznala vlogo, ki so mu jo meščanski in klerikalni krogi zanikali. Prav temu krogu ljudi se moramo zahvaliti, da so predavanja nastala, kajti Cankar bi jih v drugi kulturni in politični sredini bržkone težko napisal.

Prvo predavanje je Cankar sestavil precej naključno v volilni kampanji leta 1907, ko je tudi sam kandidiral, sedmo in zadnje pa enajst let pozneje, šest mesecev pred smrtjo. Stranj je v svoji analizi podal pregled vsebine najpomembnejših in skušal izluščiti razvoj Cankarjeve misli, predvsem v zvezi s slovenskim vprašanjem. Pri tem je razvil zanimivo in izvirno primerjavo med Cankarjem in njegovo materjo: pisatelj je do slovenskega naroda imel isti odnos kot njegova mati do družine; slovensko delavstvo je hranil s kulturo kot se je mati razdajala za otroke. Vendar kako bi vedno

provokatorski Cankar gledal danes na to vprašanje? Stranj je nanizal več hipotez, vsekakor ob prepričanju, da je osnovna Cankarjeva resnica še vedno povsem aktualna: brez družbene osvoboditve ne more biti kulturne svobode, to pa lahko vsakodnevno spoznavamo na lastni koži, ko se borimo za celovito zaščito Slovencev v Italiji.

Predavanje je Stranj zaključil s mislijo, da je Cankar dal tržaškim Slovincem veliko več, kot smo pripravljeni sprejeti, predvsem ko ga mitiziramo ali spravljamo v kalupe, s tem pa jemljemo njegovi misli ostrino in pravi pomen.

■ Na sedežu tržaškega Mednarodnega sklada za napredek in svobodo znanosti na devinskem gradu so si izmenjali voščila njegov predsednik Abdus Salam, podpredsednika P. Budinich in P. Fusaroli ter predsednik Posvetovalnega združenja za znanost in umetnost ISSA G. de Ferra. Voščila je prevevala želja, da bi prihodnje leto prineslo nadaljnjo uresničitev načrtov v prid razvoja znanosti in njenega uveljavljanja v našem mestu.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma za vedno zapustila naša draga

Ana Grgič
por. Kocijan
(GUDROVA)

Pogreb drage pokojnice bo danes, 27. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazovsko cerkev.

Žalujoči: mož Ivan, hčerki Ivana in Martina, mama Ivanka, sestra Boža s hčerko Kristino in možem Pinom, tašča Marija, tast Nini, svakinja Marija z družino in drugo sorodstvo.

Bazovica, 27. decembra 1986

Ob težki izgubi drage mame, bivše učiteljice, izrekajo učno osebje, starši in učenci osn. šole P. Trubar iz Bazovice občuteno sožalje Martini, Ivani in družini.

Starši in dijaki II. B razreda srednje šole S. Kosovel na Optinah izrekajo iskreno sožalje Ivani in družini ob težki izgubi drage mame Anke.

Ob izgubi žene Anamarije izrekajo Ivanu iskreno sožalje Karlo, Lučko in Dino z družinami.

27. 12. 85 27. 12. 86
Ob prvi obletnici smrti drage

Amaliye Fonda
(MALČI)

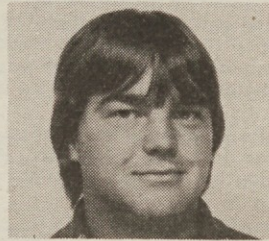

se je vedno z žalostjo spominjajo

SVOJCI
Gročana, 27. decembra 1986

27. 12. 1985 27. 12. 1986
Leto dni je, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

Renato Gombač

Z ljubeznijo se ga spominjajo mama Lidija, brat Ervin in drugo sorodstvo

Prisrčna hvala vsem, ki mu prinašajo cvetje na grob.
Lonjer, 27. decembra 1986

Nestrpneži ne najdejo miru niti na božični predvečer

Motena polnočnica v stolnici sv. Justa

Polnočnica v stolnici sv. Justa je bila kot običajno nekakšna krona številnih verskih obredov božičnega predvečera. Kot običajno se je je udeležilo veliko ljudi obeh spolov, različnih narodnosti, vseh starosti in slojev, pa tudi verskih prepričanj. In kot običajno je bila vsa pozornost uprta v škofa msgr. Lorenza Bello-mija, ki je ta tradicionalni in med verniki najbolj priljubljeni in pričakovani običaj obogatil s tradicionalno homilijo.

Naj bo božič praznik življenja, je v strnjenih besedah bistvo njegovega priložnostnega posega, in naj se med ljudmi v svetu utrjuje sožitje in mir. Besede, ki potrebujejo več odmevnosti tudi v našem ožjem prostoru, kjer ni ne strpnosti ne spoštovanja ne razumevanja dovolj. In če je bilo treba tej trditvi dodatnih dokazov, potem smo jih dobili že med samo škofovo homilijo. Ko je namreč škof Belloni napovedal, da bo izrekel božična voščila tudi v jezičnih ljudih, ki ne tvorijo jezikovne večine tržaškega prebivalstva, to je v slovensčini, jeziku najbolj številne jezikovne manjšine na Tržaškem, in srbohrvaščini, jeziku pravoslavne skupnosti v Trstu, je iz vrst vernikov zagrmelo v tonu, ki je bil vse prej ko na škofovi valovni dolžini in ki bi sodil prej na neofašistični izzivalni shod kakor v sveti hram. Žaljeve besede narodne nestrpnosti je izgovoril neki moški, ki ga sicer ne poznamo, vemo pa, da ni navzkriž samo z božičnim vzdušjem, ki ponuja prijateljstvo in zbliževanje med ljudmi, temveč tudi s potrebami našega vse bolj zakrknjenega mesta, ki

brez pravega sožitja in miru ne more računati na resnično preporod. Kakor da bi to ne zadostovalo, je pri glavnem vходу stolnice sv. Justa skoraj sovočno počila petarda v podkrepitev neznančevih besed. Kaj naj človek k vsemu temu še reče?

Na predlog odbornika Jagodica Sklepi tržaškega občinskega odbora

Na predlog odbornika za javna dela Jagodica je občinski odbor na svoji zadnji seji odobril sklep, ki predvideva pomembna vzdrževalna dela na občinskih stavbah. Pol milijarde lir bodo porabili za izgradnjo varnega protipotopnega sistema v domovih za ostarele Marzari in Capon, v vrtcih v Ulici Pane bianco in pri Sv. Justu, na šolah v Križu in Bazovici in v nekaterih muzejih. Druga vzdrževalna dela bodo opravili na šoli Galvani in v rekreatorski De Amicis (500 milijonov), v Akvariju, na cesti za Grljan ter na šolah Brunner, Tarabocchia in Battisti. 70 milijonov lir bo stala ureditev vodovodne in električne mreže na igrišču pri Sv. Alojziju.

Občinski odbor je sprejel tudi predlog odbornika Colombisa, ki predvideva investicijo 855 milijonov lir za delovno vključevanje prizadetih oseb.

Vodstvo Kmečke zveze sporoča, da so njeni uradi danes zaprti.

Uspel praznični koncert godbenega društva Prosek

Neizmerni aplavzi prepolne praznično opremljene dvorane Kulturnega doma Prosek-Kontovel so sinoči sklenili koncert na Štefanovo, ki ga je domaćinom in drugim ljubiteljem glasbe pripravilo godbeno društvo Prosek. S koncertom, osmim po vrsti, je godba zaključila delovanje v letošnjem letu, prireditvev pa je bila istočasno nekakšen kazipot v bodoče udejstvovanje; godbeniki so namreč predstavili občinstvu nov program (z izjemo ene skladbe), s katerim bodo natopali v prihodnjem letu.

Celotni večer je lepo uspel. Poleg godbe so na odru poskrbeli za res prijetno in veselo vzdušje povezovalci Egon Štoka, mladi članici amaterskega odra Jaka Štoka, Ksenija Starec in Barbara Lukša, ki sta podali kratko, a smešno polno narečno igrice Atilija Kralja »O velikem pomenu barov in drugih lokalov za opravljanje najna-

ravnejših človeških funkcij«, med posebnimi skladbami pa je Boženka Štoka Rusija recitirala nekaj poezij slovenskih avtorjev.

Glavno besedo je na prireditvi vsekakor imela domača godba. Kapelnik Slavko Lukša in godbeniki so pripravili program klasičnih in modernih skladb, pri čemer pa je treba takoj pripomniti, da so ga naštudirali v celoti praktično v zadnjih treh tednih. Posamezne sekcije instrumentov so še same vadile, da bi se na koncert primerno pripravile.

V luči teh spoznanj lahko zapišemo, da so proseški godbeniki dobro zaigrali. V program so vključili nekaj zelo zahtevnih skladb, kot je na primer Schefferjeva Three inventions (s trobentačem Miranom Furlanom kot solistom) ali pa von Suppejeva Lahka konjenica. Prav pri tej skladbi so morali godbeniki plačati davek kratkotrajni pripravi. Že pri naslednji ritmični fantaziji Parade fox pa so prišli na svoj račun. Moderni ritmi dobro ležijo proseški godbi in njenemu kapelniku Slavku Lukši, ki je glasbeno zrasel iz teh ritmov in melodij. Po okrepitvi sekcije saksofonov ima godba vse možnosti, da se razvije v izvrsten plesni orkester. Domači godci so — kot še vsakič doslej — ob izteku koncerta zaprosili občinstvo za pomoč. Prisotni so se rade volje odzvali vabilu in tako je v dvorani Kulturnega doma Prosek-Kontovel ob luči svečk prešerno zadonela Sveta noč.

Na sliki: Taka je bila videti voščilnica-koncert, ki jo je na Štefanovo svojemu občinstvu podarila proseška godba.

Še štirje koncerti Consortium musicum

Po uspehu, ki ga je doživel nedeljski trjezični zborovski koncert v cerkvi Novega sv. Antona, se bo danes pričel nov cikel štirih božičnih koncertov v izvedbi skupine Consortium musicum. To zanimivo glasbeno pobudo je organizirala tržaška Pokrajna oziroma njeno odborništvo za kulturo. Danes ter v ponedeljek in torek se bodo koncerti pričeli ob 17.45 v gledališču Cristallo, nedeljski božični koncert pa se bo pričel ob 11. uri. Consortium musicum je za štiridnevni niz koncertov izbral najlepše odlomke Bellinijevih, Donizettijevih, Rossinijevih, Verdijevih Debussyjevih, Schumannovih in Brahmsovih del.

Sinoči na cesti med Križem in Nabrežino

Komaj 17-letni motociklist iz Nabrežine umrl za posledicami trčenja z avtomobilom

Slabe pol ure po polnoči so morali zdravniki na oddelku za oživljanje v bolnišnici na Katinari odnehati s svojimi krčevitimi prizadevanji, da bi rešili življenje komaj 17-letnemu dijaku Mateju Venierju, ki se je dobro uro prej ponesrečil s svojim motornim kolesom.

Ko so ga reševalci Rdečega križa pripeljali v bolnišnico, je bilo takoj jasno, da je njegovo stanje kritično, saj so mu morali že med prevozom masirati srce, ker mu je zastajal srčni utrip.

Mladi Matej, doma iz Nabrežine št. 36, se je nekaj po 22. uri peljal proti domu po cesti, ki vodi iz Križa v Nabrežino. Pri prvih hišah se je s svojim motornim kolesom cagiva 125 čelno zaletel v giulietto alfa romeo (TS 228720), ki jo je upravljal 24-letni Paolo Massarello, rojen v Trstu in bivajoč v devinsko-nabrežinski občini. Po nepotrjenih vesteh naj bi bil vzrok trčenja dejstvo, da je avtomobilist obračal na cesti.

Črna kronika preteklih dni

Žal so se vrstice, ki jih namenjamo v našem dnevniku črni kroniki, tudi med temi prazničnimi dnevi množile.

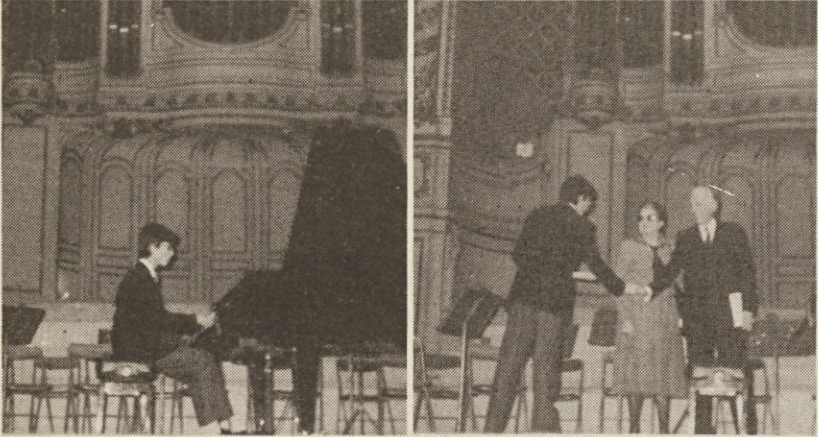
Na božični predvečer se je v prometni nesreči ob 22.35 hudo poškodovale komaj 16-letni dijak Alessandro Cingerla iz Ul. Demetri 5, za katerega so si zdravniki na oddelku za oživljanje v katinarski bolnišnici pridržali prognozo. Z motorjem honda 125 se je vozil po Ul. Milano proti Ul. Coroneo, ko se je v križišču z Ul. Carducci zaletel v policijski avto. Mladenec je sicer imel zeleno luč na semaforju, toda policija je vozila po prednostnem pasu s prižganimi utripajočimi lučmi in v vključeno sireno. Voznik policijskega avtomobila, 29-letni agent Giuseppe Tuccio, se pri trčenju ni poškodoval, medtem ko so njegovemu kolegu, 23-letnemu Angelu Luliucciju, zdravniki določili 25 dni zdravljenja zaradi raznih poškodb.

Na božični dan so s pridržano prognozo sprejeli v bolnišnico še enega ponesrečenca, ki se tokrat sicer ni poškodoval na cesti, temveč doma. Gre za 75-letnega upokojenca Ennia Battigellija, ki stanuje v 3. nadstropju Ul. Cancellieri 2. Dobil je opekline druge in tretje stopnje, ker se mu je vnela halja, v katero je bil oblečen. Mož je namreč delno paraliziran in se je s težavo premikal po stanovanju. Kot kaže, je s haljo nehote oplazil razbeljen električni grelec.

Dve osebi pa sta se lažje ranili v včerajšnji prometni nesreči v Ul. dei Papaveri na Opčinah. 27-letni finančni stražnik Filippo Lodato je za volanom fiata ritmo z goriško registracijo v križišču z Ul. Fosca trčil v mini 90, ki ga je upravljal 31-letni zdravnik Franco Pressich iz Sesljanja 59. Zdravniki so določili, da bo moral biti prvi deset, drugi pa trideset dni na opazovanju zaradi morebitnih notranjih poškodb.

Še en lep uspeh našega mladega pianista

Aljoša Starc koncertiral v Parizu

Z lanskoletnim uspehom na mednarodnem tekmovanju »J. S. Bach« v Parizu si je petnajstletni gojenec šole Glasbene Matice v Trstu Aljoša Starc priboril pravico za javni nastop v veleugledni pariški koncertni dvorani »Gaveau« (v njej sta med drugimi nastopala tudi F. Liszt in F. Chopin). Do njega je prišlo v nedeljo, 14. t. m. O imenitnem dogodku pričata zgornja posnetka. Izzvenita naj zato kot novoletno voščilo vsem, ki jim je pri srcu umetniško uveljavljanje naše šole in našega glasbenega življenja.

Božični koncert nabrežinske godbe

Nabrežinska godba pod vodstvom svojega dirigenta Misleja prireja vsako leto na božični dan za svoje vaščane praznični koncert. Ko se je v četrtek zjutraj zaključila slovenska maša, so na glavni vaški trg prikorakali godci, ki so svoj koncert pričeli z znano božično pesmijo »Sveta noč«, nato pa so nastop nadaljevali s priložnostnimi skladbami, koračnicami in odlomki iz oper.

Srečanje pevcev KD Venturini

Postala je že tradicija, da nekatera naša kulturna društva, posebno tista, ki gojijo zborovsko petje, prireajo ob koncu leta družabnost za člane. Tako se je zgodilo v torek zvečer v restavraciji Sonja pri Domju, kjer je moški pevski zbor KD F. Venturini priredil lep in prisrčen večer. Po večerji sta predsednik zbora Komar in bivši dolgoletni predsednik Kermac v imenu pevcev podarila pevovodji Ivanu Tavčarju priložnostno darilo. Nato je Kermac v kratkem nagovoru zaželel pevcem in njihovim družinam vesele praznike ter zdravje, srečo in mir v letu '87. Poudaril je, da je bilo leto '86 za zbor še kar pozitivno, tako da so z opravljenim delom lahko zadovoljni. Pozval je pevce, naj bi redno prihajali k vajam, samo tako bo namreč zbor napredoval in še dalje gojil našo lepo pesem in besedo v tem tako ogroženem predelu mesta. Večer je potekal ob prepevanju lepih slovenskih in italijanskih pesmi v prisrčnem tovariškem vzdušju do polnoči. (mm)

gledališča

VERDI

V četrtek, 8.januarja 1987, premiera baletne predstave LA FILLE MAL GAR-DEE gledališča OPERA iz Budimpešte.

ROSSETTI

Danes, 27., in jutri, 28. t. m., ob 21. uri: 8. FESTIVAL TRŽAŠKE POPEVKE.

V četrtek, 1. januarja 1987, ob 17.30: NOVOLETNI KONCERT mestne godbe G. Verdi, ki jo vodi Lidiano Azzopardo.

razstave

Mestna galerija - Ljubljana: DIALOG NAVZNOTER - DIALOG NAVZEN. Razstavlja skupina italijanskih in slovenskih umetnikov iz Trsta, Gorice in Vidma.

V galeriji Malcantón - Ul. Malcantón 14/A - bo do 3. januarja razstavljala svoje keramične izdelke ONDINA BRUNETTI.

V galeriji Cartesius bodo do 2. januarja na ogled grafike devetih slikarjev.

Bambičeva razstava v koprski galeriji LOŽA bo odprta do 29. t. m. po običajnem urniku.

V tržaški občinski galeriji - Trg Unità - razstavljata od 29. t. m. do 7. januarja 1987 slikarja LIANA SILVESTRI in ROBERTO PISON.

mali oglasi

PRODAM 2.880 kv. m vinograda v Dolini z možnostjo vode. Tel. 228390.

ODDAM v najem 140 kv. m skladišča v pritličju in prvem nadstropju. Tel. 228390.

STAREJŠA ZAKONCA z lastno hišo in vrtom na slovenski Obali nujno iščeta zdrav in trezen zakonik par brez otrok za pomoč in skupno gospodinjstvo. Nudita sobo. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro "Nagrada jerbanje".

SLOVENSKA GOSPODARSKA ORGANIZACIJA razpisuje natečaj za nekaj mest uradniške stroke z nujnim znanjem knjigovodstva in drugih servisnih specializacij. Interesenti naj dostavijo pismeno prošnjo do 31. decembra na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - Trst, pod šifro "Knjigovodja".

PRODAM v centru Kopra veliko hišo z vrtom, lepa pozicija, potrebna popravil, primerna za hotel ali urade. Tel. 040/212096, Trst.

V BORŠTU je odprl osmice Felo.

POLDNEVNO pomoč v gospodinjstvu nudim. Telefonirati na št. 003866/73081 od 13. do 14. ure.

V priredbi ZSKD

Kmalu začetek tečaja pantomime

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da se bo tečaj pantomime, ki ga bo vodil priznani strokovnjak Andres Valdes, pričel v ponedeljek, 5. januarja 1987. Tečaj se bo odvijal vsak ponedeljek, torek, sredo in četrtek do vključno 22. januarja v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, v dveh izmenah: od 14. do 16. in od 20. do 22. ure.

Iz organizacijskih razlogov je število tečajnikov omejeno, zato prosimo vse tiste, ki še niso potrdili vpisa, naj to storijo telefonsko na številko 767303 (ZSKD) od ponedeljka, 29., do srede, 31. decembra, v uradnih urah.

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 27. decembra JANEZ

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.27 - Dolžina dneva 8.42 - Luna vzide ob 3.17 in zatone ob 13.07.

Jutri, NEDELJA, 28. decembra NEVENKO

PLIMOVANJE DANES: Ob 6.06 najvišja 4734 cm, ob 13.25 najnižja -48 cm, ob 19.53 najvišja 14 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 1 stopinja, zračni tlak 1015 mb stanovit, veter 8 km na uro severovzhodnik, vlaga 43-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10 stopinje.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. decembra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11. MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271724), OPČINE (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11. MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271724), OPČINE (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

ARISTON - 16.00, 22.15 Labyrinth - dove tutto è possibile, anim./dram., VB/ZDA 1986, 100'; r. Jim Henson; i. David Bowie, Jennifer Connelly.

EXCELSIOR I - 15.45, 21.45 E.T. - L'extraterrestre, fant., ZDA 1982, 100'; r. Steven Spielberg; i. Henry Thomas, Drew Barrymore.

EXCELSIOR II - 16.00, 22.15 Yuppies II., kom., It. 1986, 100'; r. Enrico Oldoini; i. Massimo Boldi, Jerry Calà.

FENICE - 16.00, 22.15 King Kong II., fant., ZDA 1986, 100'; r. John Guillermin; i. Linda Hamilton, Brian Kerwin.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Il burbero, kom., It. 1986, 100'; r. Castellano e Pipolo; i. Debra Feuer, Adriano Celentano.

NAZIONALE I - 15.30, 22.15 Pirati, akc., Fr./Tuniz. 1985, 124'; r. Roman Polansky; i. Walter Matthau, Cris Campion.

NAZIONALE II - 15.20, 22.15 Superfantozzi, kom., It. 1986, 115'; r. Nori Parenti; i. Paolo Villaggio, Lia Bosio.

NAZIONALE III - 15.45, 22.15 Superfemmine in calore, porn., □□

EDEN - 16.00, 22.00 Corto circuito, fant., ZDA 1986, 150'; r. John Badham; i. Ally Sheedy, Steve Guttenberg.

MIGNON - 15.00, 22.00 Gli Aristogatti, ris., prod. Walt Disney.

CAPITOL - 16.00, 22.00 Highlander, dram., Avstral. 1986, 115'; r. Russel Mulcahy; i. Christopher Lambert, Roxanne Hart.

ALCIONE - 16.00, 22.00 Speriamo che sia femmina, dram., It./Fr., 121'; r. Mario Monicelli; i. Liv Ullman, Catherine Deneuve.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Absolute Beginners, dram., VB 1986, 108'; r. Julian Temple; i. David Bowie, Paul Weller.

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.10 Cobra, akc., ZDA 1986, 97'; r. George Pan Cosmatos; i. Sylvester Stallone, Brigitte Nielsen.

RADIO - 15.30, 21.30 Taboo, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 12. januarja 1987, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopila skupina MOSKOVSKIH VIRTUOZOV z violinistom V. Spivakovom.

razne prireditve

SKD I. Gruden priredi jutri, 28. t. m., ob 17. uri v dvorani I. Gruden v Nabrežini BOŽANSKO KOMEDIJO. Nastopa lutkovna skupina dunajskih študentov.

KD I. Grbec priredi jutri, 28. t. m., ob 16. uri PRED SILVESTROVANJE. Vabljeni vsi člani in prijatelji!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Wolfgang Kohlhaase - Rita Zimmer

RIBA ZA ŠTIRI

Režija JOŽE BABIČ

Ponovitve

- danes, 27. decembra, ob 20.30 ABONMA RED F - druga sobota po premieri
- jutri, 28. decembra, ob 16.00 ABONMA RED G - druga nedelja po premieri

CASSA RURALE ED ARTIGIANA
OPICINA - TRIESTE
HIRANILNICA IN POSOJILNICA
OPCINE - TRST

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju in Zveza vojnih invalidov NOV vabijo na TRADICIONALNO NOVOLETNO DRUŽABNOST, ki bo v torek, 30. decembra, ob 17. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4. Vabila so na razpolago na sedežu organizacij v Ul. Cicerone 8/B.

Knjižnica P. Tomažič in tovariši. Za italijanske prijatelje našega društva bomo v kratkem začeli TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA. Vpisovanje do 31. decembra v Prosvetnem domu na Opčinah in tudi po telefonu na št. 213945 od 16. ure dalje.

KD F. Venturini - Domjo sporoča, da že redno deluje GLASBENA ŠOLA ZA DIATONIČNO HARMONIKO pod vodstvom Zorana Lupinca. Informacije ob ponedeljkih in četrtkih od 18. do 19. ure v centru A. Ukmar-Miro pri Domju.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom dne 31. t. m. zapade rok za predložitev del za NATEČAJ ZA IZVRNO VESELOIGRO V PRIMORSKEM NAREČJU ALI KNJIŽNEM JEZIKU.

KD F. Prešeren in KD V. Vodnik vabita na VEČER KABARETA IN PLESA s skupino KARST BROTHERS in ansamblom PRISMA, ki bo v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu 2. januarja 1987, ob 20.30. Čakamo vas!

V župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu v Trstu bo jutri, 28. t. m., ob 16.30 BOŽIČNI KONCERT. Nastopajo organist ANDREJ PEGAN in mešani pevski zbor MARIJ KOGOJ. Vabljeni!

izleti

KD Rovte-Kolonkovec sporoča, da je še nekaj prostih mest za 3-dnevni izlet v Krško in okolico dne 31. t. m. ter 1. in 2. januarja. Tel. 827528.

menjalnica

23. 12. 1986

Ameriški dolar	1355.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	690.75	Švicarski frank	822.—
Francoski frank	210.—	Avstrijski šiling	98.10
Holandski florint	611.—	Norveška krona	181.—
Belgijski frank	32.70	Švedska krona	198.—
Funt šterling	1965.—	Portugalski eskudo	8.70
Irski šterling	1868.—	Španska peseta	9.60
Danska krona	180.50	Avstralski dolar	870.—
Grška drahma	9.30	Debeli dinar	2.50.—
Kanadski dolar	980.—	Drobni dinar	2.40.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

Tel.: Sedež 61446 - 68881

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Agencija Domjo 831-131

Villini

TRST - Goldonijev trg 5 - Tel.: 728315

— STROJI ZA PLETENJE

— ŠIVALNI STROJI

— PREDIVA

Nudimo uvozno - izvozno dokumentacijo

Novo upravljanje

ribarnice CHIATTI

Genjenim strankam sporočamo, da smo ponovno odprli ribarnico za prodajo na drobno in na debelo svežih rib. Pričakujemo vaš obisk ter vam želimo vesele praznike.

CHIATTI

Sesljan 21/A - Tel.: 299150

Tedenski pregovor:

Čim bolj mačka mijavka,
tem manj ujame.

(španski)

SPOMINSKI DATUMI:

- Pred 45 leti: 1. 1. 1942 so bile objavljene temeljne točke Osvobodilne fronte slovenskega naroda.
- Pred 45 leti: 1. 1. 1942 so v Washingtonu predstavniki 26 držav podpisali deklaracijo o brezkompromisnem boju proti državam fašističnega bloka in z njo sprejeli načela in cilje Atlantske listine.

OSEBNOSTI:

- 27. 12. 1971 je v Trstu umrla članica KPI od l. 1921 in predsednica Združenja Italija-SZ Pina Colja (rojena 9. 2. 1903).
- 27. 12. 1901 se je na Kontovelu rodil publicist, prevajalec in bibliograf Bogomil Gerlanc.
- 27. 12. 1971 je v Trstu umrl antifašist, borec in politični delavec Vekoslav Španger (rojen na Proseku 29. 1. 1906).

gledališča

LJUBLJANA
Opera SNG Ljubljana
Nocoj, 27. 12., ob 19. uri: opera Nabucco (Verdi), dirigent Lovrenc Arnič.
V sredo, 31. 12., ob 19. uri: opera Vesela vdova (Lehar), dirigent Vladimir Kobler.
Drâma SNG Ljubljana
Nocoj, 27. 12., ob 19.30: Dogodek v mestu Gogi (Slavko Grum), rež. Meta Hočevar.
V ponedeljek, 29. 12., ob 16. uri: Kranjski komedijanti (Bratko Kreft), rež. Jože Babič. (ponovitev 30. ob 10. uri).
V sredo, 31. 12., ob 19.30: Malomeščanska svatba (Bertolt Brecht), rež. Edvard Miler.
Mala Drama SNG Ljubljana
Nocoj, 27. 12., ob 20. uri: Swann (Marcel Proust - Lojze Rozman), rež. Lojze Rozman.
Cankarjev dom
V SREDNJI DVORANI v ponedeljek, 29. 12., ob 20.00: mladinske opere Bang (John Rutter), rež. Aleš Jan.
MGL Ljubljana
Nocoj, 27. 12., ob 19.30: Pravi Zahod (S. Shepard), rež. Boris Kobal.
V ponedeljek, 29. 12., ob 19.30: Pod Prešernovo glavo (Alenka Goljevšček), rež. Zvone Sedlbauer, (ponovitvi 30. in 31. ob 19.30).
Mladinsko gledališče
Danes, 27. 12., ob 17.30: Alicia v čudežni deželi (Lewis Carroll), rež. Vito Taufer (ponovitve 29. ob 10. in 13. uri, 30. ob 10. in 17. uri).
Lutkovno gledališče
Danes, 27. 12., ob 11. uri: Če zmaj požre mamo (Alenka Goljevšček), rež. Ksenija Murari.
Nocoj, 27. 12., ob 16. uri: Kaj mora sova opraviti pozimi (Polona Kovač), rež. Matjaž Loboda.
NOVA GORICA
PDG Nova Gorica
V SOLKANU nocoj, 27. 12., ob 20. uri: Rdeči nosovi (Peter Barnes), rež. Dušan Mlakar.
DESKLE
Kulturni dom
V četrtek, 30. 12., ob 10. uri: otroška predstava V ozvezdju postelje (Boris A. Novak), rež. Helena Zajc, PDG Nova Gorica.
IZOLA
Kulturni dom
Nocoj, 27. 12., ob 18. uri: Vilinček z lune (Beno Minoli), rež. Sergej Verč, gostovanje SSG Trst.
V ponedeljek, 29. 12., ob 10. uri: otroška predstava: V ozvezdju postelje (Boris A. Novak), rež. Helena Zajc, gostovanje PDG Nova Gorica.
V ponedeljek, 29. 12., ob 18. uri: Sapramiška, nastopa Svetlana Makarovič.
V torek, 30. 12., ob 18. uri: lutkovna predstava Zajčkova hišica.
BENETKE
Teatro del Ridotto
Nocoj, 27. 12., ob 21. uri: La barca dei comici - Spettacolo Goldoni-ano, s skupino Teatro di Venezia (ponovitev 28. ob 16. uri).

V ponedeljek, 29. 12., ob 21. uri: Non si puo mai sapere (G. B. Shaw), s skupino Ernesta Calindrija nastopata Olga Villi in Luigi Pistelli (ponovitve 30. in 31. ob 20.45, 1. 1. ob 16. uri).
V petek, 2. 1., ob 21. uri: Il mercante di Venezia - Beneški trgovec (W. Shakespeare), s skupino Teatro del Cataplano, rež. N. Ladogana.

koncerti

LJUBLJANA
Cankarjev dom
V VELIKI DVORANI nocoj 27. in 28. 12. ob 19.30: koncert Simfoničnega orkestra slovenske Filharmonije, dir. Milan Horvat, solista Olga Gracelj in Sondor Solyom-Nagy, zbor Ivan Goran Kovačić iz Zagreba (*Brahms - Nemški rekviem op. 45*).
V VELIKI DVORANI v četrtek, 1. 1., ob 17. in 20. uri: Novoletni koncert s Simfoničnim orkestrom slovenske Filharmonije, dir. Uroš Lajovic, klavir Aci Bertoneclj, sopran Dunja Spruk (Gershwin, Strauss, Rossini, Offenbach).
BENETKE
Scuola Grande San Giovanni Evangelista
V nedeljo, 28. 12., ob 17.30: Les Troubadurs izvajajo starodavne plesne in ljudske melodije iz 16. stoletja.

razstave

LJUBLJANA
□ GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE: Plečnikova razstava (do 3. 1., vsak dan 9-19).
□ MODERNA GALERIJA (Tomšičeva 14 - tel. 061/214106): Ekspresionizem in nova stvarnost na Slovenskem (do 31. 12., vsak dan 10-18, nedelja 10-13, ponedeljek zaprto).
□ GALERIJA ARKADE - Narodni muzej Slovenije (Trg Osvoboditve 18 - tel. 061/213004): Idoli - zgodnje podobe bogov in žrtveni darovi (do 6. 1.)
□ MESTNA GALERIJA: Dialog navznoter - dialog navzven. Razstavlja skupina italijanskih in slovenskih likovnih umetnikov iz Trsta, Gorice in Vidma (do 4. 1. vsak dan 10-18, nedelja 10-13, ponedeljek zaprto).
□ GALERIJA ŠKUC: novoletna prodajna razstava.
□ LIKOVNO RAZSTAVIŠČE RIHARD JAKOPIČ (Kardeljeva 12 - tel. 061/223340): Razstava Radomira Damjanovića (do 4. 1.).
BENETKE
□ DOŽEVA PALAČA: Cina a Venezia (vsak dan 9-19).
□ CA' PESARO - San Stae: Canaletto & Visentini, Venezia e Londra (delavniki 10-16, prazniki 9-12.30, ponedeljek zaprto).
□ PALAČA FORTUNY: fotografska razstava Brucea Weberja (vsak dan 9-19, ponedeljek zaprto).

izletniške možnosti

□ KOBILARNA LIPICA: ogled kobilarne vsak dan ob 9., 10., 11., 13., 14. in 15. uri, ob nedeljah je možen tudi ogled programa dresure ob 14.30.
□ ŠKOCJANSKE JAME: ogled vsak dan ob 10. uri, ob nedeljah in praznikih ob 10. in 15.30.
□ POŠTOJNSKA JAMA: ogled vsak dan ob 9.30 in 13.30, ob sobotah in nedeljah ob 9.30, 11.30, 13.30 in 15. uri.

filmske premiere

eva fornazarič

Gusarji in spake za novo leto

I PIRATI (PIRATES)

Ob božiču in novem letu je že ustaljena in dobičkonosna navada, da distribucije preplavijo tržišče z dobrimi, če že ne izrednimi filmi. Gledalcu bi težko pomagali iz zagate. Filmska ponudba je bogata in raznolika in vseh premier ni mogoče naštevati ali podrobneje opisati. Tokrat je izbira padla na film *Pirates* predvsem iz simpatije do avtorja, ne pa zato, ker bi bil boljši od katere druge »božično-novoletne«
ponudbe.
Ko odvijemo bleščečo konfekcijo mornarskega kolosala Romana Polanskega, bo zadišalo po canneski marini in pomladi, saj so francosko-tunizijski pirati morali kaj dolgo jadrati, da so pripluli v našo deželo. Na canneskem festivalu sta bila deležna posebne pozornosti predvsem mladi igralec Chris Champion (Zab-jak, v filmu) in povsem brezhibno zgrajena španska galeja, za katero so morali producenti izdati še največ denarja. Dobršen del budgeta je odgriznil Kapitan Red - Walter Matthau, ki je zaslovel zaradi svojega neprenehnega tarnanja med nemanjem, ostale denarce kolosala Cannona in De Laurentiisa pa si je kajpak prislužil Roman Polanski, zdaj že polnopravni član stare režiserske garde.

LABYRINTH

Božični film za najmlajše med odraslimi in najmanj otročje otroke je nedvomno angleški *Labyrinth*, ki opisuje neverjetne dogodivščine mladega in sanjavega dekleta (neprikrita verzija Alice v čudežni deželi) v kraljestvu zlobnega Jaretha, kralja vseh palčkov.
Naj vas ne zavedata sova-David Bowie, ki pleše s svojimi palčki in Sara-Jennifer Connelly, ki išče svojega cmeravega brata v gradu, do katerega lahko prideš le, če najdeš izhod iz zagonetnega in nevarnega labirinta.
Filmski zvezdniki tokrat niso igralci, temveč pisano krdelo živahnih in prikupno spakastih »Goblinov«, pravljičnih Jerethovih podložnikov in bratcev slavnih Muppettov. Režijo je podpisal Kermitov očka, Jim Henson.

tu in tam

Po ombro in cicheto v beneški bàcaro

Snack bar, fast food, spaghetti house, burger king: kdo se še spominja domačih jedi, ki so jih včasih od vasi do vasi drugače kuhali in pripravljali? Že kratko potovanje je takrat pomenilo tudi drugačno hrano, danes pa lahko potujemo na vse štiri strani neba in povsod smo postreženi enako. In še zadovoljni smo, če pri tem poleg denarnice ne trpi tudi želodec.

Benetke, na primer, klasičen izlet za vse, ki si želijo kratkega kulturnega sporedhoda ali romantičnega oddiha, žalostno slovijo v svetu ne samo zaradi svojih izrednih plim, ampak tudi zaradi svojih pošastno dragih restavracij s površno mednarodno hrano in malomarno postrežbo. Turisti se tako v Benetkah gastronomskim užitkom ponavadi odpovejo, zadovoljijo se z umetniško-estetsko lepoto mesta in namesto kosila programirajo piknik na stopnicah Markovega trga. Beneškega odbornika za turizem Salvadorija »skopuštvu«
turistov hudo vznemirja. Poročajo, da pripravljaja seznam restavracij, kjer naj bi bilo mogoče kositi s pičlimi 20 tisoč liram.

Vse to velja séveda za tujce, Benečanom, pa tudi vsem ljubiteljem mesta, ki se pri obisku ne omejujejo na Markov trg in doževo palačo, Benetke znajo nuditi tudi kaj bolj značilnega in simpatičnega od anonimnega sendviča ali lososa iz zmrzovalnika. Kdor si v Benetkah ob uri kosila začeli nekaj hitrega, nekaj prijetnega, nekaj družabnega, nekaj beneškega, mora preprosto vprašati domačina, kje je najbližji »bàcaro«, in si tam potešiti žejo in lakoto z »ombro«
in »cichetom«. Nobena vragolija - pojdemo kar po vrsti z razlagami.

»Bàcaro«
je za Benetke sorazmerno nova iznajdba, saj se je prvič pojavil komaj v prejšnjem stoletju. Za časa republike so Benečani pili in jedli v oštarijah, malvazijah, magazinih, furàtolah, fritolinih... Pod avstrijsko nadvlado se tudi ni mnogo spremenilo, saj so Benetke še naprej, kot nekoč, skupaj z Istro in Dalmacijo predstavljale enoto. Prosto je torej potekalo uvažanje priljubljenih, krepkih istrskih in dalmatinskih vin, ki so jih Benečani posrečeno imenovali »vin da colpi«. Preko pomorskih linij tržaškega Lloydja so se prav tako neprekinjeno v nekdanjo Serenissimo pretakala močna grška vina in Benečani so bili zadovoljni. Ko pa so leta 1866 Benetke bile priključene Italiji, se je med njimi in Istro ter Dalmacijo nenadoma dvignil carinski zid in že udomačena vina so se znatno podražila. Beneški gostilničarji pa so se znašli v tragičnem precepu. Trgovec Pantaleo Fabiano iz Tranija je takrat prvi pomislil na Apulijo. Na italijanski peti je naročil bogato pošiljko in odprl novo oštarijo v trgovskem srcu Benetk, blizu Rialta in blizu nabrežja Riva del Vin. Legenda pravi, da je skupina gondoljerjev bila zaradi pomanjkanja žlahtne istrske kapljice tako obupana in nato nad novim vinom tako presenečena, da ga je pohvalila z nazivom »vin de bàcaro«, ko »bàcaro«
v beneškem narečju pomeni razgrajanje in bi izraz torej lahko prevedli kot »vino za pretepaško veseljačenje«. Beseda je takoj postala prava uspešnica, saj je v zvoku spominjala na božanskega Bakhusa. Apulijsko vino je polagoma začelo nadomeščati nekdanjo slovansko in grško premoč in skozi Benetke prodirati - dolgo pred protestnimi manifestacijami francoskih vinogradnikov - v vso severno Italijo. »Bàcari«
pa so se v Benetkah udomačili in so še danes popularni, čeprav seveda zdaj prodajajo tudi ali predvsem vina iz Veneta in Furlanije.

Za nekatere puriste ima izraz »bàcaro«
sicer še vedno rahlo zaničljiv prizvok. Giorgio Lanza iz gostilne Le do spade (Dve sablji) trdi, da je njegov lokal bil »bàcaro«, dokler ga ni pred 14 leti sam prevzel in obnovil in iz njega naredil nekaj »boljšega«. Oštarija pa to prav tako ni, ker v Benetkah oštarije nudijo gostom poleg pijače in hrane tudi prenočišče. Le do spade, dva koraka od ribje tržnice pri Rialtu, je vsekakor že od 15. stoletja prijetno zatočišče za lačne in žejne z vsega sveta. Krčmo je baje nekoč obiskoval sam Casanova, ki se je gotovo strinjal z napisom nad vrati: »Vinum bonum laetificat cor hominis«. Giorgio Lanza se sicer rad razgleduje tudi nad tujimi specialitetami (pri njem lahko poskusimo meso losa, bivola, gamsa, bika itd., torej ne ravno najbolj tipične beneške favne, in nad 280 različnih vrst vina), vendar ostaja zvest tudi beneški domači hrani in kapljici iz Veneta.

Tudi naziv »ombra«, ki se nanaša na osminko vina in je danes v Benetkah splošno razširjena, nima starodavne zgodovine. Vinski raziskovalci znajo celo povedati, da ga je leta 1902 iznašel neki profesor Marsich, ki je s to besedo ujel nebeško netelesnost kratkotrajnega uživanja rajske kapljice.

»Cicheto«
pa ima baje španski izvor. »Chico«
v španščini pomeni majhen in »cicheti«
so mali grizljaji vsakovrstne hrane: to je lahko čisto preprosto kocka pečenega krompirja ali polovička trdo kuhaneja jajca, lahko pa je tudi mala sipa ali hobotnica, hrustava »moleca«
(morski rakec brez oklepa) ali žlica belo se penече polenovke, v školjko zaviti »garusolo«
ali najmanjši polžek »bovololo«, srček artičoke ali dehteči cvrti cvet buče.

V beneških »bàcarih«
so vse te in druge dobrote na ogled kar na točilni mizi, cene pa so sorazmerne s skromno velikostjo grizljaja. Lahko smo zaradi tega mirne duše zbirčni in kosilo sestavimo po volji, končni račun ne bo nikoli previsok. Boljši »bàcari«
nudijo tudi mize in stole, če smo zelo lačni pa krožnik mineštre (pašto s fizolom lahko dobimo skoraj povsod), sečno rižoto, pravo beneško specialiteto, ali črne špagete s sardelami, takozvane »bigoli in salsa«.

Res, mnogi »bàcari«
se danes spreminjajo v restavracije (v najboljšem) ali trgovine z maskami (v najslabšem primeru). Vendar se nekaj beneške tradicije, hvala Bakhusu, trdovratno upira asimilaciji. Beneško enološko-gastronomsko raziskovanje lahko pričnemo kar v nekdanjem centru pomorskega in bančnega življenja zapadnega sveta, v okolici Rialta, kjer je nekoč kar mrgolelo trgovcev, bankirjev, dalmatinskih in grških kapitanov, holandskih draguljarjev, florentinskih oderuhov in potnikov nasploh in kjer danes slikovito živita samo še mestni trg sadja in zelenjave in častiljiva ribarnica. Lahko pa se tudi z gondolo prepeljemo na drugo stran Velikega kanala (prevoz stane le 250 lir) in poiščemo pristni »bàcaro«
z imenom Ca' d'Oro, ki je danes splošno znan pod nazivom »pri vdovici«, saj ga upravlja ovdovala gospa Lina di Giulio. Krčmo je odprl Linin ded, Apulijec Luigi Pinto, takoj po priključitvi Benetk Italiji. Družina Pinto v Benetkah še vedno upravlja lepo vrsto »bàcarov«, ima pa gostilna »pri vdovici«
poseben čar in duh po domače starem. Če bomo po »ombra«
in »cichetih«
gospe Di Giulio in njene pomočnice Ade še vedno lačni in žejni, potem se lahko drugo leto mirne duše vpišemo na beneški tek po gostilnah Ombralonga in si skušamo pridobiti Bakhusov lovor.

IVANA SUHADOLC

Upravitelji so se srečali v Doberdobu

Občine na Krasu bodo skupno s KGS nadaljevale akcijo za čisto okolje

V Doberdobu so se pred kratkim sestali upravitelji nekaterih občin iz goriške in tržaške pokrajine ter razpravljali o onesnaževanju okolja na Krasu. Pobudo za delovni sestanek so dali upravitelji Sovodenske občine, udeležili pa so se ga tudi predstavniki občin Zagraj, Devin-Nabrežina, Doberdob in Kraške gorske skupnosti.

Na sestanku so posebej naglasili, kakor izhaja iz tiskovnega poročila, da je odmiranje borovcev in nekaterih drugih drevesnih vrst na Krasu zaskrbljujoč znak sprememb v ekosistemu in po vsej verjetnosti posledica naraščajoče stopnje onesnaženosti ozračja in tal.

Predstavniki občin nameravajo ponovno opozoriti ustanove in javne službe, ki so statutarno zadolžene za zdravje občanov in za nadzorstvo nad okoljem, v prvi vrsti sta to Goriška KZE in Goriška pokrajinska uprava, da sprejmejo čimprej vse potrebne ukrepe za ugotovitev stopnje in vrste onesnaženosti okolja in virov onesnaženja.

Predstavniki občin in Kraške gorske skupnosti — slednjo je predstavljal podpredsednik upravnega odbora, Franco Visintin — so se dogovorili tudi, da bodo, ne glede na ukrepe pristojnih organov in ustanov, začeli široko akcijo seznanjanja javnosti o problematiki, ki zadeva pravzaprav celotno skupnost. Tako so kot primeren ukrep ocenili možnost, da se v prihodnjih mesecih priredi posebna konferenca o onesnaževanju ozračja

na Krasu ter o posledicah takega stanja. Konferenco naj bi pripravila Kraška gorska skupnost. Poudarili so tudi koristnost, da se v doglednem času zberejo razpoložljivi podatki o ones-

naževanju. Tudi za to naj bi, na primeren način, poskrbela Kraška gorska skupnost.

Predstavniki občin se bodo spet srečali v prihodnjih tednih.

Srečanje Bevilacqua - Bulc

Predsednik Goriške trgovinske zbornice dr. Enzo Bevilacqua je v dneh tik pred božičnimi prazniki bil na kratkem obisku v Gospodarski zbornici v Novi Gorici in kmalu zatem tudi v Gospodarski zbornici Slovenije v Ljubljani. Tu so ga sprejeli predsednik inž. Marko Bulc in sodelavci. Pogovarjali so se o medsebojnem sodelovanju ter o dolgoročnih proizvodnih kooperacijah. Predsednik GZS je pri tem poudaril, da jugoslovanska mešana podjetja v Goriški pokrajini dobro poslujejo. Vendar pa bi bilo treba ustanoviti taka mešana podjetja tudi na jugoslovanski strani. V tej zvezi so se dogovorili, o organizaciji posveta, na katerem bi jugoslovanski strokovnjaki italijanskim gospodarstvenikom predstavili nove jugoslovanske predpise o mednarodnem gospodarskem sodelovanju. K temu bi z naše strani pripomnili, da je tak posvet v Gorici že bil in sicer na lanskem sejmu Espomego. Med italijanskimi gospodarstveniki je takrat bilo precej zanimanja, najbrž pa kasneje ni bilo iz tega konkretnih sadov.

Predsednik Bulc je tudi izrazil obžalovanje zaradi neljubega dogodka ob ribarjenju italijanskih ribičev v jugoslovanskih ozemelskih vodah. Še naprej je potrebno gojiti odprto mejo, humane odnose in seveda spoštovati predpise. Dr. Bevilacqua pa je na to odgovoril, da kljub nazadnjaškim silam, ki so se ob tej nesreči prebudile, to ne bo vplivalo na dobre mednarodne odnose. Povedal je tudi, da je italijanski parlament ratificiral sporazum o ribarjenju v Tržaškem zalivu.

Obisk predsednika Goriške trgovinske zbornice v Sloveniji je treba seveda pozitivno oceniti. Medtem ko so nekateri drugi politični zastopniki na Goriškem prekinili pred mesecem dni odnose z odgovarjajočimi jugoslovanskimi kolegi (sem sodi tudi prekinitev Trubarjeve razstave) niso na Trgovinski zbornici vzeli podobnih ukrepov. Član odbora Zbornice Hadrijan Corsi je že nekaj dni po tragičnem dogodku v Tržaškem zalivu bil na sprejemu ob Dnevu republike na županstvu v Novi Gorici, predsednik Enzo Bevilacqua pa je sedaj imel pogovore na najvišji ravni.

Veliko ljudi pri cerkvenih obredih

Skrb goriškega nadškofa Bommarca zaradi brezposelnosti mladih

Božični večer je bil letos v pravem zimskem vzdušju. Nismo v Gorici imeli snega, bilo pa je zelo mrzlo, saj je temperatura v teh dneh ponoči pod ničlo.

V vseh cerkvah je bilo na božično viljo veliko vernikov. Še zlasti v slovenskih cerkvah je odmevalo božično petje. Po maši so se ljudje zbrali pred cerkvami ter si izmenjali voščila. Seveda je bilo veliko ljudi pri cerkvenih obredih tudi na božični dan.

Goriški nadškof pater Antonio Vitale Bommarco je v stolnici tako na viljo kot v četrtek pri veliki maši poudaril verske vrednote praznovanja Božiča. Spomnil pa se je tudi sedanje realnosti pri nas, predvsem pomanjkanja dela za mlade ljudi. Poudaril je, da so sicer sedaj neki znaki, ki kažejo, da se bo položaj izboljšal. Goriški nadškof je tako hotel poudariti, kot že nekateri njegovi predniki, da je zadovoljiv socialni položaj prebivalstva danes bolj kot kdajkoli potreben, zato da se goriška skupnost nemoteno razvija.

Nastop gojencev šole Glasbene matice

Šola Glasbene matice je prejšnji petek pripravila prvi letošnji interni nastop gojencev. V predavalnici v Ulici della Croce je nastopilo devetnajst dijakov, ki obiskujejo glasbeni pouk bodisi v Gorici, bodisi v podružnicah Glasbene šole v raznih krajih na Go-

riškem. Največ zanimanja je, kot kaže, za klavir. Sledijo harmonika in flavta. Klavirske skladbe so izvajali Peter Figelj, David Piccolo, Michela De Castro, Majda Klemše, Alenka Černic, Cristina Cigoli, Tanja Kovic, Barbara Peršič, Deborah Cossovel, Giacomina Danelli, Damjana Čavdek, Romina Florenin. Nastopili so trije mladi harmonikarji: Marko Juretič, Riccardo Gaier in Boris Lutman.

S flavto sta se predstavila Mirko Ferlan, ki ga je pri klavirju spremljala Michela De Castro in Valentina Kristančič ob klavirski spremljavi Guida Michelona.

razna obvestila

Na območju občine Sovodnje bo v soboto, 27. decembra, pobiranje odpadnega papirja, po dogovoru med občino in podjetjem Bratje Mazzulini. Občani naj stare časopise in revije ter drug papir, povezan v svežnje, pustijo na pločniku. Istočasno s papirjem lahko oddajo tudi stare pralne stroje, štedilnike in drugo blago, ki sodi v odpad, razen steklenic.

SPD GORICA obvešča, da se bo tečaj smučanja začel v nedeljo, 4. januarja 1987. Urnik in razpored avtobusov bodo sporočili v prihodnjih dneh. Tečaj smučanja se bo nadaljeval 11., 18. in 25. januarja.

Uradi mestnega podjetja v Gorici bodo danes odprti samo do 11.30.

prispevki

Ob 2. obletnici smrti Antona Marvina daruje sin Franko z družino 20 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu.

Za kulturno-športno središče na Vrhu je Rinaldo Devetak iz Zdravščine prispeval 50 tisoč lir.

Za društvo Pionirjev prve pomoči so v razne namene darovali Stefania Valenti 5 tisoč lir, Valeria Picotti 20 tisoč, Livio Cechet 100 tisoč, Elena Culot 15 tisoč, Franco Narduzzi 80 tisoč, Ervina Feresin 60 tisoč, Firmina Zin 60 tisoč, Kovacic 10 tisoč, Margherita Orzan 50 tisoč, Stefania Jvetic 50 tisoč, Veronica Misigoj 50 tisoč, Secondo Bozzato 100 tisoč, Alfredo Zonch 100 tisoč.

Goriški sekciji Združenja prostovoljnih krvodajalcev so v razne namene darovali vnuki Maria Glessija 40 tisoč lir, NN 10 tisoč, družine Rolich, Pisani in Leoni 100 tisoč, Pepi in Lidia Marinis 10 tisoč, Salvatore Monaco, Walfrido Oblak in Renato Sinigoj 36 tisoč lir.

Za Zeleni križ v Gorici so v razne namene darovali Alessio in Alfonso Fabbriatore 100 tisoč lir, Elsa Visintini 50 tisoč, Felice in Lisetta 10 tisoč, Ada Colenz 20 tisoč, Aldo in Rita Specchia 20 tisoč, Ada in Bruno Miseri 30 tisoč, druž. Rosconi dvakrat po 50 tisoč, Pina Gregorutti 20 tisoč, druž. Del Cuore 70 tisoč, Alberto Comelli 100 tisoč, Fides, Corrado in Sergio 100 tisoč, združenje žen goriških zdravnikov 300 tisoč, Gabriella in Ruggero 20 tisoč, druž. Natino 20 tisoč, druž. Falzari 150 tisoč, Rina Manzoni trikrat po 20 tisoč, goriška sekcija združenja vojnih invalidov 100 tisoč, druž. Pelco in Carlotta Schlosser 100 tisoč, Sofia Rovina 10 tisoč, Lina in druž. Caratozzolo 60 tisoč, Bruno Bognolo in Rosa Sozzi 500 tisoč lir.

kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 »Yuppies 2«.
CORSO 16.30-20.00 »Gli aristogatti«.
VITTORIA 17.30-22.00 »King Kong 2«.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 21.15 »S.O.S.«, nemi film s klavirsko spremljavo.

Tržič

COMUNALE 18.30-21.00 »Il nome della rosa«.

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Pericolosamente insieme«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00-20.00 »Moja lepa soferka«. 22.00 »Dvigni sidro«.

DESKLE 19.30 »Rocky IV.«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 84576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Rismondo, Ul. E. Toti 52, tel. 72701.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Giuseppe Ussai iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče, ob 11. uri Romanino Bulfon iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Italo Massi iz splošne bolnišnice v kapucinsko cerkev in na glavno pokopališče, ob 14. uri Corrado Vidoz iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku.

Obrtniška sekcija SDGZ o smernicah delovanja

Te dni se je sestalo vodstvo sekcije za obrtništvo pri SDGZ za Goriško. Sejo je vodil Bogdan Butkovič, ki je pred kratkim prevzel dolžnosti načelnika, razprava pa je zajela pomembna vprašanja, od sodelovanja s tržaško sekcijo za obrtništvo, do odnosov slovenskih podjetij in ustanov do SDGZ glede izvajanja raznih del in priprave na srečanje s sorodnimi italijanskimi stanovskimi organizacijami. Na seji so razpravljali tudi o tedniku Gospodarstvo. Šlo je torej za nekakšno programsko sejo.

Glede sodelovanja s tržaško sekcijo SDGZ za obrtništvo je bila iznešena ugotovitev, da se ni mogoče omejiti samo na sporadična srečanja, oziroma občasne skupne seje, ampak je treba sodelovanje gojiti načrto in predvsem stalno. Posebno pozornost so na seji namenili obravnavi vprašanj odnosov s slovenskimi podjetji in ustanovami na Goriškem, glede oddaje raznih del. Slovenski obrtniki, včlanjeni v SDGZ, želijo, da bi se slovenska podjetja in ustanove v večji meri posluževale storitev, ki jih lahko opravljajo člani združenja.

V nadaljevanju seje so člani vodstva obrtniške sekcije razpravljali tudi o skorajšnjem srečanju s sorodnimi italijanskimi stanovskimi organizacijami, v iskanju načinov za tesnejše sodelovanje o skupnih vprašanjih.

Precej pozornosti so, kakor izhaja iz poročila, ki smo ga prejeli o poteku seje, namenili oceni poročanja tednika Gospodarstvo. Obrtniki so poudarili potrebo, da bi časopis namenjal več prostora specifičnim vprašanjem drobnega gospodarstva in obrtništva. Tako recimo bi bila zelo dobrodošla rubrika o predpisih glede kreditiranja obrtniške dejavnosti in drobnega gospodarstva.

Sprejem in čestitke predsednika deželnega sveta Paola Solimberga

Predsednik deželnega sveta odvetnik Paolo Solimbergo je v goriškem hotelu Palace pripravil sprejem za predstavnike političnega in družbenega življenja v pokrajini. Predsednik deželne skupščine je udeležencem izrek voščila ob božiču in novem letu ter izrazil prepričanje, da bo prihodnje leto vendarle pomenilo tudi izhod iz trenutnega nelahkega položaja, v katerem se nahaja gospodarstvo na Goriškem. Udeleženci sprejema so zatem lahko sledili tudi krajšemu nastopu folklorne skupine.

Lani je bilo podobno srečanje v Vidmu, leto poprej pa v Pordenonu. Podobna sprejema sta priredila tudi goriški prefekt dr. Garsia in poveljnik goriškega vojaškega območja general Bacco.

V Sovodnjah kotalkarska revija ob 10-letnici delovanja ŠKD Vipava

Dobra dva meseca so se kotalkarji ŠKD Vipava pripravljali na nastop v počastitev 10-letnice delovanja društva. Pred domačo publiko so z zanimivim programom nastopili dvakrat: prejšnjo soboto in nato v nedeljo ter vsakokrat bili deležni posebno toplega sprejema. V občinski telovadnici se je tokrat zbralo predvsem veliko mladih.

Glasba skozi čas — tako so poimenovali prikaz različnih plesov. Nastopilo je okrog štirideset kotalkarjev in kotalkaric, od najmlajših pa do tistih, ki so v zadnjem obdobju dosegli odlične uspehe na deželnih in državnih tekmovanjih.

Desetletno delovanje društva je v krajšem nagovoru posredoval predsednik Ivan Petejan, ki je poudaril pomen začetnega, takojmenovanega pionirskega obdobja, ko so na Peči, s prostovoljnim delom, v razmeroma kratkem času uredili primerno kotalkališče na odprtem in s tem zagotovili možnost redne vadbe mladim s Peči, iz Rupe, Gabrij in tudi Sovodnje. V zadnjem času so se znatno izboljšali pogoji za redno delo, saj kotalkarji v zimskem času lahko uporabljajo občinsko telovadnico. Vadijo takorekoč

čez celo leto, kar je seveda opaziti tudi pri odličnih uvrstitvah na raznih deželnih in državnih tekmovanjih.

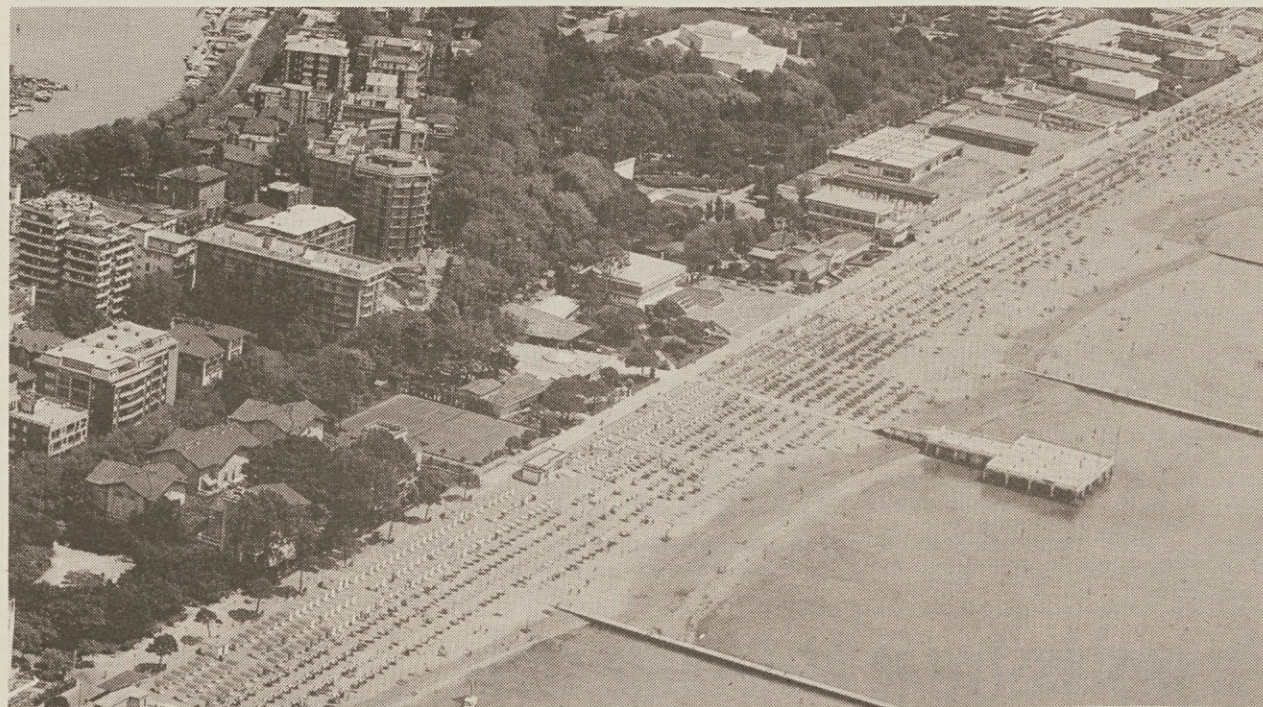
Naj ob tej priložnosti povemo še, da so na sobotni reviji štirim kotalkaricam, ki so v zadnjem obdobju dosegle pomembne uvrstitve v deželnem in državnem okviru, podelili posebna

priznanja. Priznanja so izročili Tanji Petejan, Barbari Kovic, Katji Tomasi in Valentini Florenin.

Člani društva Vipava so ob priložnosti sobotne in nedeljske prireditve pripravili tudi fotografsko razstavo, natisnili pa so tudi manjši prospekt, v katerem so zabeleženi najpomembnejši dosežki v desetletnem delovanju.

Izredno ugodne ocene ob zaključku leta

V Gradežu so zelo zadovoljni z rezultati turistične sezone

Z več kot milijonom in pol nočitev v letošnji sezoni v hotelih in kampih so v Gradežu skoro dosegli njihov rekord, ki so ga zabeležili v letu 1979. Turistični delavci v Gradežu so s tem rezultatom zelo zadovoljni, saj pomeni 7-odstotni povečanje v primerjavi s prejšnjim letom izreden uspeh. Še posebej ker so bile napovedi pred sezono črnogledne. Iz tujine so prihajale odpovedi zaradi škandala z metanolom, ki so ga bili nekateri brezvestni italijanski trgovci dodajali vinu, kot tudi zaradi tragične nuklearne nesreče v Černobilu. V Furlaniji-Juljski krajini so namreč objavljali podatke o onesnaženju, zaradi česar marsikdo ni hotel v te kraje.

Predsednik gradeške turistično-letovišarske ustanove dr. Vio je z letošnjim rezultatom zelo zadovoljen. Še posebej zaradi tega, ker so uspeh kljub vsemu zabeležili, medtem ko so v drugih počitniških krajih ob italijanski obali Severnega Jadrana imeli stagnacijo ali celo nazadovanje.

Se poseben poudarek dajejo v Gradežu dejstvu, da so domače goste povečali za 5 odstotkov, tuje pa za 11 odstotkov. To pripisujejo seveda dobrim storitvam, ki jih tu nudi-

jo tujcu. Ne zadovoljujejo se samo s hotelom, pečeno plažo, dobro kuhinjo. Gostu nudijo terme z morsko vodo ter celo vrsto drugih zabav, tako da se tujec tu čuti zares sproščenega.

Odkar imamo v Gradežu kongresno palačo pa so imeli že več posebnih prireditvev in so tako lahko podaljšali turistično predsezono in sezono. Kongresov je bilo letos kar 24, eno ali večdnevni. Na ta račun so imeli 45.000 nočitev, kar je že samo po sebi uspeh, saj so te bile v glavnem v predsezoni ali posezoni. Tudi to je pripomoglo k uspehu letošnje turistične sezone.

Zahodni Nemci vedno prevladujejo v gradeškem turizmu. Z Nemci so zabeležili 346.000 nočitev, kar je 42 odstotkov uradno zabeleženih nočitev tujcev (teh je bilo 667.000). Avstrijci so imeli 187.000 nočitev. Sledijo Nizozemci, Švircarji, Belgijci in Švedi. V Gradežu dajejo poseben pomen prav Švedom, za katere so zabeležili osem in pol odstotni porast v primerjavi z letom prej. To je dokaz, da se za mesto sredi lagune zanimajo tudi turisti iz drugih dežel, takih, katerih turisti so doslej bili usmerjeni drugam.

V pismu sindikalni zvezi CGIL-CISL-UIL Sindikalni svet Nove Gorice za odpravo težav in skupno delo

Predsednik novogoriškega Občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Franc Gale je sindikalni zvezi CGIL/CISL/UIL za Goriško poslal daljše pismo v zvezi s tragičnim dogodkom v Tržaškem zalivu, 19. novembra letos.

„Živimo v času, ko si vse demokratične in napredne sile v svetu prizadevajo preprečiti nastajanje dogodkov, ki negativno vplivajo na odnose med državami in narodi. Tako aktivnost je treba zagotoviti še zlasti pri oblikovanju in urejanju odnosov med sosednimi in prijateljskimi državami“, je rečeno v pismu, ki vsebuje tudi ugotovitve, „da smo v urejanju odnosov ter pri uresničevanju dogovorov med našima državama odločno prepočasni. V tem izstopa zlasti neuresničen sporazum o ribolovu na Jadrano, ki mora čimprej na pogajalsko mizo, saj ponovne kršitve meje s strani italijanskih ribičev ustvarjajo nevarnost ponovitve takih dogodkov.“

Za reševanje vseh odprtih problemov je po mnenju novogoriških sindikatov treba iskati enako ali podobno pot, kakor so jo že pred več kakor dvajsetimi leti začeli novogoriški sindikalni delavci skupaj z italijanskimi tovariši iz CGIL-CISL-UIL.

V pismu novogoriški sindikalni delavci opozarjajo tudi na delovanje nazadnjaških sil, „ki skušajo na vsak način in ob vsaki priložnosti zrušiti dolgoletne napore in dosežke demokratičnih sil za konstruktivno sodelovanje obeh držav.“

Pismo se zaključuje z izrazi sočustvovanja. „Popolnoma razumemo prizadetost italijanskega prebivalstva zaradi smrti njihovega delavca. Želimo vas seznaniti, da so izrazi sočustvovanja prisotni tudi pri nas.“

Verujemo, da bo ta tragični dogodek na skupni meji opozoril pristojne organe, da je treba „najbolj odprto mejo“ obojestransko spoštovati in na njej ustvariti take razmere, ki bodo zagotavljale varnost in suverenost držav. Pred sindikate se postavlja odgovorna naloga, da nadaljujejo in še pospešijo medsebojno sodelovanje in tako prispevajo k razreševanju in odpravljanju vseh odprtih vprašanj in ustvarimo pogoje za še večje vsestransko sodelovanje.“

pismo uredništvu

Kako je Soča onesnažena

Spoštovani urednik

Pred tedni smo v Drežnici proslavili 90-letnico Simona Gregorčiča, poznane Goriškega slavčka, ki je že takrat čudovito opeval lepoto doline reke Soče. Spomnimo se samo pesmi Soči in Nazaj v planinski raj, kako so zaživele med Slovenci, posebno pa Primorci.

Lahko rečemo, da je bilo takrat res lepo v tej dolini reke Soče, medtem

ko je zdaj čisto drugače. Z veliko pomočjo ljubiteljev narave smo pred leti odbili načrt gradnje hidrocentrale v Kobaridu, ki bi uničila tako lepo strugo reke Soče. Nismo pa bili kos gradnji hidrocentrale v Solkanu, ki je prinesla dodatne probleme pri zajetju pitne vode v Prelesju in Mrzleku. Kot veste, dobivajo od tu pitno vodo cela Brda, Nova in Stara Gorica. Vse bi bilo prav, če ne bi bilo ogroženo zdravje ljudi, ki pijejo onesnaženo vodo. Poglejmo kdo so glavni onesnaževalci reke Soče. V Koritnico se iztekajo svinčene odplake, v Idrijco živovosrebrne odplake, najbolj pa ogrožajo azbestne odplake, ki pritečejo iz anhovskega Salonita. Verjetno ste se že peljali mimo Anhovega, kjer lahko vidite, kako se spremeni barva vode, ko pritečejo strupene odplake v reko iz tovarne cementa in salonita. Te usedline so do nedavnega plavale do zajetja pitne vode, vendar so bili prisiljeni zaradi prevelikih obolenj pljuč, zgraditi novo čistilno napravo. Na žalost je na začetku obratovanja te naprave prišlo do večjih težav, tako da sedaj bolj slabo dela, ali pa spušta to azbestno usedlino malo nižje v reko. Kot sami znate, je azbest zelo nevaren, posebno krajša vlakna, saj povzroča rakasta obolenja pljuč. Dokazano je, da zbolijo ogromno ljudi za to vrsto raka, ko niso nikoli delali z azbestom. Umrljivost ljudi na tem področju je obupna, saj je malo takih, ki dočakajo 60 let. Poznani so primeri, ko se je mlad delavec, zaposlen v Salonitu, potem ko mu je zdravnik povedal, da ima azbestozo, iz obupa obesil, doma pa pustil ženo in tri otroke. Poleg onesnažene vode pa je v tej dolini še problem zastrupljenega ozračja, ki izhaja iz dveh dimnikov cementarne. Poleg cementnega prahu je v ozračju prevelika količina žveplovega dioksida, ki se bo sedaj še povečal, ko bodo začeli kuriti s premogom. Posebno ponoči se zgodi, da obratujejo brez filtrov, kar je zelo škodljivo.

Vprašujemo se, ali je res potrebno, da se v naši družbi zastrupljamo sami sebe. Ali ni dovolj, da nam Rusi pošiljajo radioaktivne snovi iz Černobila. Razmisliti bi morali odgovorni, ali je smiselno, da taka tovarna sploh obratuje, saj vsako leto posluje z ogromno izgubo. Kako so ljudje prizadeti, pove primer, kako je razjarjeni Bric skušal s silo to je s požarom uničiti stroje, ki izdelujejo azbestocementne proizvode. Zdravje ljudi je veliko več vredno kot strupena proizvodnja, zato so se odločili, da zaprejo rudnik urana Žirovski vrh. Ravno tako bi morali postopoma zapreti vrata tudi tej tovarni, kajti kaj nam pomaga, da imamo močno industrijo, ki nam uničuje mlada življenja.

Sem zvest bralec Primorskega dnevnika, zato Vas prosim, da objavite to pismo v vašem časopisu.

Dipl. inž. Jože Uršič
Nova Gorica

Zanimiva razstava v Tržiču

Stari kovinski izdelki nekdanje tovarne

po domače pravili »la fabbrica de la latta«, prav tako kot so drugim tovarnam v tem kraju pravili »la fabbrica dell'olio«, »la fabbrica del šmir«, »la fabbrica del giasso«.

Tovarne Passero že več let ni več. Dokončno so jo zaprli v začetku tega desetletja, zatem so tovarniške stavbe podrli in zgradili stanovanjska poslopja.

Nekaterim je, takrat ko so tovarno podirali, uspelo dobiti arhiv in ga tako ohraniti. Del tega, kar so v tej tovarni delali desetletja, je v teh dneh prikazano na razstavi v Tržiču, v občinski dvorani Roma v Ulici S. Ambrogio, ki jo je priredila tamkajšnja občinska uprava, zanj pa poskrbel odbornik za kulturo Paolo Sartori, seveda v sodelovanju s strokovnjaki. Iz razstavljenih predmetov lahko ugotovimo, koliko našim očem znanih reklamnih tabel ter drugih izdelkov za konzerviranje rib, mesa in drugih tekočin so izdelovali v Tržiču in tudi kam vse so šli ti izdelki, saj so napisali nekaterih v turškem, finskiem, arabškem, kitajskem in seveda še drugih evropskih in svetovnih jezikih.

Izdali so tudi lep katalog, ki je na voljo v razstavnici dvorani ter kot je sedaj v modi, tudi vrsto razglednic z reprodukcijami nekaterih razstavljenih predmetov. (mw)

Štandrežci na srečanju gledaliških skupin

Prejšnjo soboto, 13. decembra, se je začelo 4. srečanje goriških ljubiteljskih gledaliških skupin, ki ga prireja Zveza kulturnih organizacij iz Nove

Gorice. Na tem srečanju sodelujejo tudi zamejske skupine. V Kanalu je srečanje odprla dramska skupina PD Štandrež, ki je dala na oder Barillonoovo poroko. S to igro so štandrežci nastopili že dvakrat doma, potem še v Gorici, Desklah, Dolenji Trebuši, Ricmanjih, Ajdovščini, Rupci, Ljubljani, Štanjelu, Podnanosu, Ronkah. Srečanje se bo nadaljevalo v februarju. Spremlja ga, po strokovni plati, tričlanska komisija.

Med številnimi tovarnami, ki so v Tržiču zrasle v času med dvema vojnama, je med prvimi bila tovarna Passero, v kateri so izdelovali kovinske predmete. Bile so to reklamne table kot tudi kovinski zaboji za konzerviranje ribe. Tega v tej tovarni, ki je zaposlovala tudi čez dvesto ljudi, predvsem delavci, so imeli veliko, saj so s svojimi izdelki zalagali številne tovarne za konzerviranje rib vzdolž Istre in beneške lagune. Kovinske reklamne table so izdelovali predvsem za potrebe podjetij, ki so bila v takratnem deželnem okviru, kasneje pa so med kliente lahko prišli tudi svetovno znane tovarne.

Prebivalci Tržiča so tej tovarni kar

superdancing
VALENTINI'S

TRŽIČ (GO) — Tel. 0481/790443 - 40452

ZABAVIŠČE, KJER SE BOŠ NAJBOLJE POČUTIL

ti nudi:

LIDÒ — dvorana za prireditve in ples

BRUCHLIN DISCO — diskoteka za mlade in manj mlade

BAO - BAB — Fast food na italijanski način

CLUB SI — bar v ameriškem stilu

Danes vas bo zabaval orkester **TONY SESSOLO**
Jutri, nedelja, 28. dec., nastopa orkester **RAUL CASADEI**

CELOLEETNA UREDNIAROČNINA

do 31. 1. 1987

95.000 LIR

CENA DNEVNIKOV = 700 LIR

1 LETO = 300 št. primorci

210.000 LIR

95.000 LIR

115.000 LIR

**CELOLEETNA
UREDNIAROČNINA**

PRIRANEK!

V Gorici že tretjič skupaj nagradili naše športnike

Pristna in vsebinsko bogata prireditve

GORICA — Sinočnja prireditve Naš športnik 86 v goriškem Kulturnem domu, na kateri so bili nagradi naj- boljši športniki Primorske z obeh strani meje, si resnično zasluži zelo visoko oceno, saj je morda presegla doseda- nje skupne izvedbe v Trstu in Tolmi- nu. Vsebinsko je bila namreč zelo bo- gata, ton pa ji je dala letos vsestranska prisotnost rojakov iz Beneške Sloveni- je. Vsestranska zato, ker je bil med po- budniki nagrajevanja letos tudi beneš- ki teden Novi Matajur, ker je kulturno-zabavna točka Benečanov pomenila kvaliteten skok v dokazova- nju vitalnosti njihovega delovanja v primerjavi s prejšnjo izvedbo, nena- zadnje pa seveda zato, ker je bil na odru prisoten tudi vidni predstavnik beneškega športa, atlet Giorgio Ruclj, ki je dobil posebno priznanje.

Oddaja v neposrednem prenosu Ra- dia Trst A in Radia Koper je dobro prestala različnost zahtev gledališkega občinstva in poslušalcev in je bila res pristna, saj je z izjemo nekaterih neob- hodnih izsekov potekala res v živo in če jo ocenjujemo s tega zornega kota lahko zapišemo, da spodrslijav prak- tično ni bilo.

Napovedovalca Aleksij Pregarc in Ljudmila Strgar sta v uvodu razgrnila nekaj misli o telesnokulturni dejav- nosti na Goriškem, sledil pa je bogat kulturni spored, ki ga je povezoval števerjanski ansambel Lojzeta Hlede- ta, medtem ko se novogoriška skupina Big Band v zadnjem hipu zaradi bo- lezni nekaterih članov ni mogla od- zvati vabilu prirediteljev (eden od čla- nov je vseeno predstavil pesem »Pozabi na poletje«). Prireditve Naš špor- tnik 86 je sovpadala z nekaterimi po- membniimi obletnicami. 80-letnici smrti pesnika Simona Gregorčiča sta bila posvečena nastop noneta Vrtnica iz Nove Gorice in recital skupine go- riških dijakov z odlomki Gregorčiče- vih pesmi. Spomnili so se še na 100- letnico ustanovitve goriškega Sokola. O liku Edvarda Rusjana, prvega slo- venskega letalca, je ob njegovi 100- letnici rojstva v registriranem interv- juju podal pristno in zanimivo pričev- vanje Lojze Nanut iz Štandreža, ki se je kljub častitljivi starosti do potan- kosti spomnil še tako majhnih podrob- nosti. Pomenljiv in hkrati duhovit je bil glasbeno-zabavni nastop Beneške-

ga gledališča iz Čedad s točko »Be- neško športni show«, ki je bila deležna najbolj toplega in iskrenega aplavza. Z glasbeno točko v narečju je dobro razpoloženost gledalstva podkrepila tudi doberdobska skupina Krucenal band. Svojevrstni »look« skupine je gledalce še posebno navdušil. Osrednji del prireditve je seveda za- vzemalo nagrajevanje najboljših špor- tnikov in športnic, športnih ekip ter zaslužnih športnih delavcev in uspeš- nih društev. Prisotni so bili vsi zmago- valci anket, drugo- in tretjevrščeni, bolj kot upravičeno odsotna pa je bila žal prav primorska zmagovalka, teniš- ka igralka Tanja Černe, ki je odpoto- vala v ZDA, natančneje na turnir Orange Bowl, ki je kot znano, neurad- no svetovno prvenstvo za mladince. Iz kratkega opisa dosežkov športnikov in ekip, ki so se zvrstili na odru, je izšlo, da je med njimi več udeležencev in zmagovalcev na evropskem in svetov- nem prizorišču, kar pomeni, da geog- rafsko še tako majhno območje zmoe- dosti vrhunskih tekmovalcev, ki so nam vsem lahko v ponos, ne glede na njihovo državljanstvo. (ak)

Prikupen nastop Benečanov

Prikupen zabavno-glasbeni nastop skupine Beneško gledališče iz Čedad je žel navdušen aplavz občinstva v goriškem Kulturnem domu

Letošnji »naj«

Letošnja priznanja so prejeli:

V ZAMEJSTVU

Posamezniki: 1. Samo Kokorovec (kotalkanje, Polet); 2. Dušan Jelinčič (alpinizem, SPDT); 3. Marko Ban (ko- šarka, Jadran).

Ekipa: 1. Kras Globtrade (namizni tenis, A liga); 2. Meblo (odbojka); 3. Val Kmečka banka (odbojka).

NA PRIMORSKEM

Športnik: 1. Marko Černe (KK Soš- ke elektrarne); 2. Izidor Požar (LK Postojna); 3. Valter Bonča (KK Sloga 1902).

Športnica: 1. Tanja Černe (TK Por- torož); 2. Lidija Lapajne (AK Gorica); 3. Ksenija Pavlovič (AK Gorica).

Kolektiv: 1. KK Soške elektrarne; 2. AK Koper; 3. JK Jadro.

POSEBNO PRIZNANJE NOVEGA MATAJURJA

Giorgio Ruclj

PRIZNANJA ZSSDI

Evgen Ferfolja, Sergij Tavčar, Franko Vitez, Srednja šola Trinko, ŠZ Sloga

Odo Kalan: »Naše poslanstvo je utrjevanje vezi«

Na včerajšnji goriški prireditvi je imel predsednik ZSSDI Odo Kalan slavnostni govor, ki ga objavljamo v celoti.

Dragi športniki, dragi prijatelji telesne kulture, stari sloven- ski pregovor pravi: v tretje gre rado in prav ta izrek je po mojem primeren, da strnjeno predstavimo današnjo proslavo.

Po Trstu in Tolminu se danes dobimo v Gorici, da bi skupaj nagradili in primerno proslavili tiste, ki so v zadnjem letu do- segli zavidljive uspehe na področju telesne kulture. Imamo za umestno, da se slavnostno zahvalimo vsem tistim, ki so vložili svoj trud, ki so premostili težave in neprimike, da so ponesli sloves svojih klubov, svojega naroda daleč izven krajevnih meja.

Nepravilno in nepošteno bi bilo, da bi imeli telesno kulturo za postransko človeško aktivnost: telesna kultura si je pridobila vidno mesto v današnji strukturi vseh narodov in je pripomogla k temu, da so ogromne množice ljudi spoznale tuje ali oddalje- ne države, ki so bile morda do nedavnega le neko težko izgo- vorljivo ime, zabeleženo v zemljepisnih knjigah ali atlasih. Imena vidnih atletov presegajo vse administrativne in politične meje; skratka lahko trdimo — s kančkom upravičenega ponosa — da telesno kulturno gibanje ne pozna meja.

Povrnimo se k nam, v našo sredino. Mi se vsi prav dobro poznamo: Primorska in zamejstvo — dovolite, da uporabim to ločnico — nista med seboj oddaljena in ne predstavljata dveh tujih enot. Za nas ne predstavlja današnje srečanje priljubljenosti, da se popolnoma tuji ljudje spoznajo, ampak pomeni pogloblja- nje prirodnih narodnostnih vezi, ki jih nihče ne bo mogel niko- li pretrgati ali skaliti.

Na žalost živimo v takem okolju, kjer moramo vsakodnevno podčrtati svojo pripadnost, živimo v obdobju, v katerem se

ravnotežja prijateljstva zelo hitro lahko porušijo. Zaradi tega je naša vloga še toliko važnejša: zaradi tega je naše sodelovanje bistvenega pomena: naše poslanstvo je, da utrjujemo vezi, ki že obstajajo, da nadomestimo pretrgane niti sožitja in prijateljske- ga življenja. Tako sožitje pa mora soneti na principu enakop- ravnosti, na principu pravega in poštenega obojestranskega so- delovanja in spoštovanja.

In prav današnji nagrajenci so ambasadorji tega hotenja in nam pomagajo ustvarjati zaželeno cilje. Tekom leta so srečali mnogo nasprotnikov, a niso srečali sovražnikov; potegovali so se za svojo zmago z vsemi silami, a so vedno spoštovali pravila igre, ki morajo biti osnovna moralna vrednota vsakega mlade- ga človeka, ki se uveljavlja v družbi v vseh njenih aspektih.

Med organizatorje se danes prvič pojavlja novo ime, in sicer tehnik Novi Matajur. To je velik kakovostni skok, to pomeni tesnejše in globlje sodelovanje s tistim delom slovenskega na- roda, ki je bil in je še vedno nekeje odrinjen, s Slovenci, katerim nečjejo priznati osnovnih človeških pravic, in sicer pravice do uporabe svojega jezika. Danes ponovno trdimo, da takega raz- ločevanja ne sprejemamo: vsi skupaj smo Primorci, smo Sloven- ci, smo enoten narod, ki ponosno stopa po svoji življenjski poti, ki je bila in je še danes za del naroda posuta z trnjem in preprekami.

Povrnimo se za trenutek k začetnemu izreku: če se danes tretjič srečamo to še ne pomeni, da smo zaključili svoje delo. Prehodili smo skupaj skromno pot, a naš pohod še ni končan. Čez leto dni se bomo ponovno srečali. Na odru se bodo verjet- no zvrstili drugi ljudje, ki pa mislijo enako, kakor mislimo mi danes, kakor smo mislili včeraj in kakor bomo mislili v bodoče. Današnjim nagrajencem gredo naše najiskrenejše čestitke.

Razstava, priloga in družabnost

V okviru včerajšnje prireditve Naš športnik 86 v goriškem Kulturnem domu je bila tudi razstava o doseda- njih podelitvah priznanj najboljšim športnikom in športnim društvom.

Razstavo je pripravil časnikar Radia Koper Just Ivanovič in je lepa ponazo- ritev zgodovine podeljevanj priznanj najboljšim športnikom in ekipam z obeh strani meje, do skupne priredit- ve Naš športnik z dosedanjsima izved- bama v Trstu in Tolminu. Razstava je tudi letos zelo lep uspeh.

Ob vhodu pa so prisotnim razdelje- vali naš dnevnik, v katerem je skupna priloga (poleg našega dnevnika še Pri- morskih novic in letos prvič Novega Matajurja) Naš športnik 86.

Skupna priloga, ki so jo prisotni las- kavo ocenili, je tudi živ dokaz medse- bojne sodelovanja in prispevek k utrjevanju skupnega prostora tudi na tem področju.

Naj omenimo še, da je bila po vče- rajšnji prireditvi krajša družabnost, ki so se je udeležili nagrajenci, gostje in prireditelji.

Po prvem dnevu finala Davisovega pokala

Neodločeno med Avstralijo in Švedsko

MELBOURNE — Po prvem dnevu finalnega dvoboja Davisovega pokala 1986 med Avstralijo in Švedsko je re- zultat neodločen 1:1. V prvem srečanju posameznikov je namreč Pat Cash po skoraj štirih urah s 13:11, 13:11, 6:4 od- pravil Stefana Edberga, takoj zatem pa je Šved Mikael Pernfors vzpostavil ravnotežje, saj je v samih 91 minutah s 6:3, 6:1, 6:3 premagal Paula McNamee- ja.

Po srečanju je Pernfors izjavil, da ga preseneča, s kakšno lahkoto se je zne- bil izkušenega McNameeja, še zlasti ker so igrali na travi, torej na terenu, ki najbolj ustreza prav Avstralcem. Velja omeniti, da je Pernfors doslej imel le pet pomembnih srečanj na tra- vi (v Wimbledonu).

V prvi tekmi dneva je Edberg kaj kmalu v prvem setu povedel s 5:1, za- tem pa je njegov servis, tudi zaradi močnega vetra, začel pešati, tako da je Cash nadoknadil zamujeno. Drugi set je bil dokaj izenačen, v tretjem pa je Edberg precej popustil. Gledalci so se že veselili Cashove zmage, saj si niso mogli predstavljati, da bo kaj kmalu Pernfors dal pravo teniško lekcijo McNameeju.

Danes ponoči so bile na vrsti dvojice (Cash-Fitzgerald — Edberg-Jarryd).

Bubka že tretjič

MOSKVA — Sergeja Bubko, sve- tovnega rekorderja v skoku s palico,

so sovjetski športni časnikiarji že tretje leto zapored proglasili za »atleta leta«. Bubka je letos preskočil 6 metrov na tekmovalcu »Igre dobre volje«: tedaj je v eni sami uri skočil 5,70 m, 5,85 m in 6,01 m.

Francozi grozijo

FREMANTLE (Avstralija) — Fran- coska posadka jadrnice »French Kiss« grozi, da se bo obrnila na sodišče v New Yorku (slednje je pristojno za razreševanje sporov na America's Cup), ker doslej njeni protesti niso nič zalegli. Francozi se razburjajo, češ naj bi njihova nasprotnica v polfinalu, po- sadka »New Zealanda«, uporabljala nedovoljene materiale.

V anticipirani tekmi A-2 lige

Danes Spondilatte - Segafredo

Drevi se bosta v anticipirani tekmi košarkarske A-2 lige v Cremoni sreča- la domači Spondilatte in goriški Se- gafredo. Srečanje (drugi polčas bodo prenašali po 2. televizijskem sporedu ob 17.30) bo za Goričane dokaj po- membno, saj so jim točke izredno po- trebne.

Srečanje v Cremoni pa bo dokaj za- htevno za Medeotove varovance, saj je Spondilatte doslej samo enkrat po- ražen zapustil domače igrišče. Če pa bodo Ardessi in tovariši pokazali to- likšno odločnost, kot v prejšnjem sre- čanju proti Jollyju, bo tudi ta podvig možen.

Tržaški Stefanel pa bo jutri igral v Pescari proti Facarju. Tanjevičevi va- rovanci bodo morali dati vse od sebe, če bodo hoteli premagati nasprotnika, ki ima le 4 točke več na skupni lestvi-

ci. Videmski Fantoni bo jutri igral doma proti Oceanu iz Brescie.

Lauda linijski pilot

RIO DE JANEIRO — Niki Lauda je še vedno pilot, sicer ne v formuli ena, ampak linijskih letal. Bivši svetovni prvak formule ena je osebno upravljal boeing 737 svojega letalskega podjetja (Lauda Air), s katerim je tudi otvoril progo Dunaj - Recife (Brazilija).

»Marcialonga« 25. januarja

PREDAZZO — Na tradicionalni »marcialongi«, ki bo 25. januarja, bo nastopilo kar 6 tisoč tekmovalcev, to- rej 500 več kot lani. Prga bo kot obi- čajno potekala po dolinah Fiemme in Fassa.

Zarja že jutri znova za točke, tudi na Goriškem ne počivajo

Bilo je potrebnih kar trinajst kol, predno je bazoviška Zarja prišla do svoje prve prvenstvene zmage v 2. no- gometni amaterski ligi (Zarja ima si- cer eno tekmo v zaostanku, kar pa bis- tva stvari ne spreminja): kaj se torej dogaja pri bazovski ekipi? Že pred za- četkom prvenstva je trener Vojko Križmančič povedal, da je moštvo le- tos zapustilo nekaj standardnih igral- cev in da je v teku precejšnja pomla- ditev. Obetali so si torej srednje dobro prvenstvo. Obeti pa se doslej niso uresničili. Medtem ko Vesna igra po pričakovanju in sta vinovca v ligi Pri- morje in Kras z dosedanjo uvrstitvijo prijetno presenetila, Zarja sameva na repu lestvice. Res je sicer, da je lestvi- ca skupine F, v kateri igrajo te štiri naše enajsterice, izredno »kratka«, saj je na primer pred Zarjo kar sedem ekip, ki imajo le dve oz. eno točko

več. Položaj Bazovcev torej ni brezu- pen, čeprav niti rožnat ni. Nedeljski uspeh proti S. Sergiu pa bo gotovo vtil novih moči, že jutri pa se zna položaj Zarje bistveno izboljšati, saj bo na do- mačem igrišču (ob 14.30) odigrala za- ostalo tekmo proti S. Luigiju.

»Ne delamo panike,« nam je umirje- no kot vedno dejal Vojko Križmančič. »Vedeli smo, kakšnim težavam gremo naproti. Po tekmi z Opicino (v 12. kolu, op. ur.), ko smo zgubili s 5:1, kar je bil višek vsega, smo se zdramili in že v zadnji tekmi proti S. Sergiu smo solidno igrali.«

Vzrokov za sedanjí položaj je go- tovo več...

»Enkrat ali dvakrat se nas je držala smola, večkrat pa so nas pokopale na- ivne napake posameznikov. Čeprav smo solidno igrali, je kdo rivil ali av-

togol ali nepotrebno 11-metrovko ali je zgrešil 11-metrovko. Poleg tega je zmanjkala homogenost v ekipi. Mla- dim igralcem, ki smo jih vključili v ekipo, bi bilo treba pomagati. Starejši pa jim niso preveč šli na roko, nekako so jih prepustili samim sebi, tako da so ostali odrezani od igre. In v tem položaju mlajši niso mogli reševati ekipe. Poleg tega se je zelo poznala- odsotnost nekaterih ključnih nogome- tašev, ki so jih in jih še pestijo po- škodbe (Franco, Gotti, Tognetti).«

O solidnosti ekipe torej ni dvo- mov?

»Optimist sem bil že prej, zdaj sem še bolj. Nismo tako slabi, kot kaže le- stvica. Videl sem tudi druge ekipe in edini, ki nas je nadigral, so bile Zaule, vendar smo tudi tedaj nastopili nepo- polni. Z več koncentracije in homoge- nosti se bomo izvlekli iz sedanjega položaja.«

Upamo in tudi želimo, da se Zarja že jutri z zmago ali vsaj remijem proti S. Luigiju reši zadnjega mesta na le- stvici, kar bi bilo lepo darilo navijačem ob novoletnih praznikih. (db)

3. AL (skupina I)

Čeprav skoraj vsa športna dejavnost upošteva novoletni početek, bo jutri na Goriškem vrsta nogometnih sre- čanj. Goriška nogometna zveza je na-

mreč sklenila, da bodo jutri odigrali zaostale tekme v amaterskih ligah in med temi tudi 4 tekme v 3. AL, v kate- ri igraata ekipi Sovodnje in Juventina.

JUVENTINA - ISONZO

Srečanje se obeta dokaj zanimivo in borbeno, saj si enajsterici delita 3. mesto na lestvici in se dobro zavedata pomembnosti rezultata. Gronovi va- rovanci so v zadnjih nastopih zabele- žili vrsto remijev in ni izključeno, da se tudi jutrišnje srečanje ne konča z delitvijo točk.

Kljub vsemu naprežanju Primorja se je nedeljski derbi s Krasom še zlasti po zaslugi odličnih posegov vratarja Mezzaville končal neodločeno brez gola

professional sport

TRST — Ul. Udine 45/a
Tel. 040/418315

VSE ZA ŠPORT IN PROSTI ČAS

Srečno novo leto

komentar jadranskega trenerja petra brumna

Odpraviti slab začetek tekme

Nekaj časa je veljal za Jadranovo kritično obdobje začetek drugega polčasa, nekaj časa končnica tekme, sedaj je zgleda na vrsti prvi del prvega polčasa. Vsa tri zadnja srečanja so na začetku potekala povsem enako. Namesto moške, hitre, odločne igre, demonstriramo neko nedorečeno žoganje, nasprotniku dovolimo, da nam vsili stil igre, ki odgovarja njemu, napake nas povlečejo v prezgodnje zaključevanje neizdelanih napadalnih akcij, morala pada, kar se najbolj odraža v organizaciji obrambe.

V naši konkurenci se ne dogaja, da bi gostujoča ekipa igrala agresivno, široko postavljeno obrambo na več kot polovico igrišča. Vendarle smo naleteli na nasprotnika, ki se brani s konskim presingom na dve tretjini igrišča. Čeprav o taktiki napada proti

taki obrambi vedo veliko že kadeti, smo mi prav svojsko pokazali, kako se v takem primeru ne sme igrati. Izgubljali smo žoge zaradi premalo drznosti, krila so se pustila odrezati od bekov in obratno.

Videlo pa se je, da se da uspešno izvesti napad z brezobzirnim prebojem prve obrambne linije in to zgolj z hitrim vodenjem prenašalcev žoge po sredini igrišča. Ko smo z večjimi menjavami ugotovili, kdo je razpoložben za tako igro, smo del krize že prebrodili.

K vzpostavitev ravnotežja je odločilno pripomogla menjava obrambe iz posamične na izrazito kolektivno consko, in sicer z zelo gibljivim srednjim, visokim igralcem.

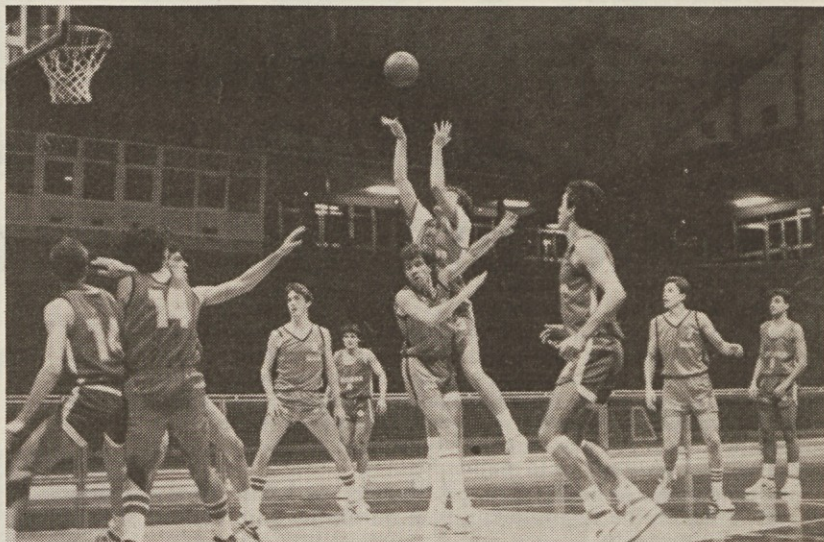
Pomembno je bilo, da so bili vsi štirje igralci v prvi liniji razpoloženi razdajati se, visoki pa so s pametnim gibanjem, predvsem v nadaljevanju, zapirali prostor in uspešno skakali na odbite žoge, ki so jih zgrešili pravo-

časno ovirani nasprotnikovi igralci pri metih iz razdalje. Do za nas pozitivnega rezultata pa bi prišli že prej, če bi s hitrejšim gibanjem kril, pridobljene žoge prenesli pod nasprotnikov koš na način, kakršen je natreniran in običajen za protinapad s številčno premočjo. Morda je to zaradi malomarnosti, vendar se mi zdi, da bomo po 4 mesece trajajočem treningu morali krajše obdobje posvetiti dvigu nivoja telesne pripravljenosti.

Dobro, da je nedeljska tekma imela drugi polčas. Ta je bil takšen, kakršnega so hoteli igralci podariti sebi in vam gledalcem ter vsem simpatizerjem v tem predprazničnem času pa tudi, kot vzorec igre za v bodoče in kot tak vaba, zaradi katere nas boste spremljali tudi v novem koledarskem letu.

Nora igra Jadrana, nori poteki tekem, nepredvidljivi igralci, vse to je garancija za nove glavobole pa tudi izbruhe veselja in navdušenja.

Jadran drevi v Repnu proti Fažani

Ljubitelji košarke si bodo danes v Repnu lahko ogledali kar tri srečanja. Jadran bo namreč gostil društvo iz Fažane, s katerim ima prijateljske stike. Ob 15.00 bosta igrali kadetska vrsta Sokola in pionirji Fažane, ob 16.30 bo tekma med Jadranskimi in mladinci Fažane, po tem srečanju pa se bosta spoprijeli članski vrsti obeh društev. Na sliki: prizor z zmagovalne domače tekme proti Castelfrancu, katero je Jadran osvojil s stotico

iz planinskega sveta

Bližnje delovanje SPDT

To nedeljo se je lepo število članov SPDT podalo na tradicionalni zimski pohod na Javornik. Izlet so opravili skupno s člani Obalnega PD iz Kopra. Na vrhu je bil kulturni spored s slovesnostjo, na kateri so bili nagradi tudi nekateri naši člani.

Odbornik društva Mario Milič je tako prejel zlato značko, saj se je udeležil šestih pohodov, tajnik SPDT Ervin Gombač pa je za štirikratno udeležbo prejel srebrno značko.

Glede na to, da je mnogo povpraševanja za smučarski tečaj SPDT, je odbor sklenil, da bo naročil še en avtobus.

Na voljo je torej še nekaj mest. Vpisovanje je na sedežu SPDT v ponedeljek, 29. 1. m., od 20.00 do 21.00, med odborovo sejo, ali pa pri načelniku smučarskega odseka Pavlu Fachinu (tel. 742488).

»Karavanški medved« na Koroškem

Slovensko planinsko društvo iz Celovca vabi na tradicionalno mednarodno ljudsko smučarsko tekmovanje

za »Karavanškega medveda«, ki bo v Selah - Zgornjem Kotu v nedeljo, 4. januarja 1987.

Prijave so možne do začetka tekme, ki bo ob 11.00. Tekmujejo lahko vsi, ki imajo več kot deset let. Informacije pri članih in vodstvu smučarskega odseka SPDT

»Alpinistični razgledi«

Zadnja številka »Alpinističnih razgledov« prinaša, kot že tradicionalno, vrsto zanimivih člankov.

Tokrat sta pri oblikovanju revije sodelovala dva zamejska alpinista in sicer Dušan Jelincič s tretjim delom študije »Liki, dosežki in vrednote alpinizma doma in po svetu« (Nekaj o psihologiji in filozofiji alpinizma) ter Igor Škamperle s sestavkom »Prosto plezanje«.

Uredništvo revije sedaj sestavljajo: glavni urednik Zoran Gaborovič, odgovorni urednik France Malešič ter še Bine Mlač, Miro Štebe, Matej Šurc, Ksenija Lenarčič, Tone Golnar, Mojmir Štangelj, Janez Vozel, Tomo Jeseničnik, Edo Kozorog in Tone Štamcar.

trener franko drasič o meblovih tekmah

Sedaj moramo urediti svoje vrste

Kot je združena ženska odbojarska ekipa pred 10 dnevi v Nabrežini zaigrala enkratno in prikazala domači publiki vrhunsko odbojko, tako je v soboto v Nervesi povsem odpovedala in prikazala tako igro, ki ni vredna komentarja. Dekleta niso bila sposobna izvesti niti najenostavnejše akcije, tudi če so nasprotnice pošiljale čez mrežo lahke žoge. Kar še najbolj čudi, je dejstvo, da je bila onkraj mreže ekipa, ki je le senca Nerveze iz prejšnjih let in bi bila lahek plen za Meblo, če bi zaigral kolikor toliko dobro. Morda bo boljše poiskati vzrok, zakaj so naše igralke v razmahu enega tedna pokazale tako veliko nihanje v storilnosti, kot pa se spuščati v tehnični komentar tekme.

Tehnična in telesna priprava ne pridetja v poštev, kajti v sedmih dneh te-

lesna kondicija ne pade toliko, da bi bila determinantna za poraz. Tehnike pa, ki si jo enkrat osvojil, ne pozabiš. Vzrok bo gotovo psihičnega in emotivnega značaja. Večkrat so naša dekleta pokazala psihološko krhkost, v soboto pa so dosegla višek. V nadaljevanju prvenstva bo treba pač računati na to njihovo negativno točko predvsem na gostovanjih.

Padeč gotovosti in koncentracije je bil takoj na začetku tekme v prvem setu, ko je nasprotnicam uspelo s šestimi zaporednimi servisi doseči prav toliko točk. Takrat je nastala zmeda v naših vrstah. Skupek negativnih dejavnikov kot negotovost v sprejemu, živčnost na trenerjevi klopi, volja po hitri zmagi ter negotovost med publiko je privedlo do tega, da je na polju prevladala živčnost in naša dekleta niso znala več izpeljati nobene akcije.

Kdor stalno spremlja našo ekipo, se je gotovo že spraševal, kako to, da smo tako slabi pri sprejemu servisa.

Odgovor je zelo enostaven. Nasprotnice izvajajo take servise, ki jih mi težko obvladamo. To so takoimenovani servisi brez rotacije, ki menjajo smer, ko padajo na igrišče. Taki servisi zahtevajo več let učenja, preden jih igralec izpopolni. Ker velja pri odbojki pravilo, da element, ki ga obvladaš, tudi lažje braniš, je torej razvidno, da nam taki servisi povzročajo velike težave. Ker je ta osnovni element determinanten tudi v nižjih ligah, bi bilo dobro, da bi vsi trenerji na treningih posvetili več pozornosti takemu servisu. Prav v tem elementu in posredno tudi v sprejemu največ zaostajamo za drugimi italijanskimi ekipami.

Sedaj imamo enotedenski odmor zaradi božičnih praznikov in priložnost, da uredimo svoje vrste, kajti takega nastopa ne smemo več ponoviti. V goste nam pride Viadana, ki ima na lestvici prav toliko točk kot mi. Zmaga in lepa igra sta za naša dekleta obvezni.

Mladinska odbojka na Goriškem

UNDER 16 DEKLETA

S 7. kolom se je zaključila tudi prva polovica prvenstva. Naše predstavnice so žal na spodnjem delu razpredelnice. Vendar tega ne gre jemati tako negativno, saj imamo mlade igralke, ki so prvič stopile na igrišče z odgovornostjo, da branjajo svoje barve.

Kar zadeva Sovodenje Agorest, so v prvem delu zabeležile tri zmage, brez zmage pa je ekipa Doma Agorest.

Izidi 7. kola:
Libertas Cormons - Sovodnje Agorest 3:1, Dom Agorest - Pallacanestro Mossa 0:3, Morarese - San Luigi 0:3.

Lestvica po prvem delu prvenstva:
Libertas Cormons 12, San Luigi 10, Mossa in Sovodnje Agorest 6, Farra 4, Morarese 2, Dom Agorest 0.

UNDER 16 MOŠKI

V tem prvenstvu moramo zabeležiti lep napredek naših šestek. Naš prapor Val je še vedno nepremagan in vodi skupaj s San Luigijem, ki pa je že počival.

Na tretje mesto je prodrla Soča Sobema, na četrto pa Olimpija.

Izidi 7. kola:
Olimpija - Ronchi 3:1, Naš prapor Val - Cormons 3:0, Turriaco - San Luigi 0:3, Fincantieri - Soča Sobema 0:3.

Lestvica:
Naš prapor Val in San Luigi 12, Soča Sobema 7, Olimpija, Acli Ronchi in Futura 6, Libertas Cormons in Fincantieri 2, Turriaco 0.

UNDER 18 MOŠKI

V 12. kolu so odbojkarji Našega papora Vala odigrali v Ronkah zelo pomembno srečanje. Kot v Štandrežu so tudi tokrat zmagali Rončani in si tako že skoraj matematično zagotovili zmago v tem prvenstvu.

Izidi 12. kola:
Acli Ronchi - Naš prapor Val 3:0, Futura - Pallavolo Grado 3:1, Intrepida - Fincantieri 3:0.

Lestvica:
Acli Ronchi 20, Naš prapor Val 18, San Luigi 10, Futura 8, Fincantieri 4, Grado 3, Intrepida 0.

Markoj

igor orel o tekmah vala kmečka banka

V tem kolu, ko so odbojkarji Vala Kmečka banka počivali, je prišlo do velikih presenečenj. Vsekakor največje predstavlja poraz vodilnega Volley Gioc iz Bel-luna v Povolettu proti istoimenski ekipi. Kar še najbolj preseneča je to, da je Volley Gioc že vodil z 2:0 v nizih, nakar je očitno začel podcenjevati nasprotnika, kar se lahko mašuje tudi kvalitetnim moštvom. Izid te tekme je tudi pokazatelj postopnega dvigovanja forme Povoletta, ki je zmagal v zadnjih treh tekmah. Uspeh Elettronice Motta di Livenza nad Rangersi ni nobeno presenečenje. Moštvo iz Veneta je zelo kakovostno, vendar z nekaterimi hibami, zaradi katerih ni pri samem vrhu lestvice. Oba rezultata tudi dokazujeta, da prvenstvo le ne bo monolog Volley Gioca in Rangersov, ampak da se za napredovanje potegujejo tudi Elettroni-

ca, Ferroalluminio in ASFJR. V to skupino bi po zadnjih rezultatih vključil celo Povoletto.

Od ekip, ki se skupaj z goriškim Valom Kmečka banka borijo pred izpadom iz lige, se je s sobotnim kolom najbolj okoristil CUS iz Trsta, ki je presenetil z zmago v gosteh pri neposrednem tekmeu Bassanu. Ob ugodnih razpletih ta rezultat lahko prav pride Valu Kmečki banki glede na to, da bo Bassano v povratnem kolu igral proti Valu v Gorici. Sedaj prihaja do izraza zamujena priložnost valovcev v Bassanu. Ugodna rezultata za valovce sta tudi poraza San Giovannija ter Spema. Morda zna biti odločilno dejstvo, da San Giovanni v prihodnjem kolu počiva, nakar se bo v Gorici srečal z valovci, istega večera bo počival Spem, zatem bo v naslednjem kolu gostoval v Gorici. Mislim, da bo razplet, do katerega bo prišlo na teh tekmah, odločilno vplival na nadaljnji potek prvenstva Vala Kmečka banka.

Na prijateljski tekmi

Prepričljiva igra in gladka zmaga Doma

Dom - Alba Magazzini Gioia 76:62 (34:31)

DOM: U. Dornik 10 (2:4), M. Dornik 2, Kristjančič 17 (3:8), Ziani 8 (4:8), Cor-si 2, Orzan 15 (2:4), Puiatti 12, Nanut 8. 3 točke: Puiatti 2, Orzan 1.

Domovci so v prijateljski tekmi na domačih tleh premagali močno peterko Albe iz Krmina.

Prav proti temu nasprotniku so Semoličevi varovanci doživeli letos edini prvenstveni poraz, tokrat pa so nasprotnika popolnoma nadigrali.

Kljub temu da je v takih srečanjih rezultat stranskega pomena, so belodreči bili stalno v vodstvu. S prikazano igro so zadovoljili, najbolje pa sta zaigrala Kristjančič in Orzan. To je bilo zadnje srečanje domovcev v le-

tošnjem letu, ki je bilo za naše fante proti koncu res polno uspeha.

M. Čubej

obvestila

PRIMOTOR KLUB
vabi svoje člane, da se udeležijo skupnega silvestrovanja. Rezervacije zbira glavni organizator Robi Slavec tudi po telefonu (228118) vsak dan od 18. ure dalje.

SK DEVIN
priredi 11., 18., 25. januarja ter 1. februarja SMUČARSKI TEČAJ v Ravasclettu. Cena tečaja in prevoza 70.000 lir. Vpis na sedežu društva ali pri odbornikih (tel. 208551-200236-910327).

V nedeljo v telovadnici goriškega Kulturnega doma

Pravi praznik naših najmlajših

Telovadnica goriškega Kulturnega doma je bila v nedeljo jutraj prizorišče pravega praznika mladine. Na pobudo društev Briški grič, Naš prapor, Kras in Val so namreč pripravili turnir v miniodbojki, ki se ga je udeležilo veliko otrok iz raznih krajev Goriške. Razveseljivo je bilo tudi dejstvo, da se je na tribune telovadnice zbralo veliko staršev otrok, tako da so neposredno sledili dogajanju ob mreži in spoznali pomen, ki ga ima telesna kultura pri razvoju mladega človeka.

Turnir sam po sebi ni bil tekmovalnega značaja, zato tudi ne bomo objavili rezultatov in končnih lestvic, saj je bil namen te pobude predvsem ta, da se ob novem letu zberejo vsi otroci, ki se uvajajo v to športno panogo in so vključeni v dejavnost štirih društev, ki so pobudo pripravila.

Po končanih igrah ob mreži je prisotne nagovoril Ivan Plesničar, ki je obrazložil prihodnje programe v zvezi s turnirji v miniodbojki ter orisal dejavnost v okviru štirih društev. Vsem

prisotnim otrokom, teh je bilo skoraj 50, pa so razdelili darila. Naj še pove-mo, da je štandreska rajonska skupščina bila pokrovitelj pobude, za darila pa so poskrbele Kmečka banka, Carnica Assicurazioni in Zadruga Brda.

Otroška telovadba

OK Val A: Plesničar, Bojane in Lutman.

OK Val B: Plesničar, Lutman in Bonan.

Kras: Moro, Radetti, Devetak in Legiša.

Briški grič: Miserit, Gravner, Makuc in Mikluš.

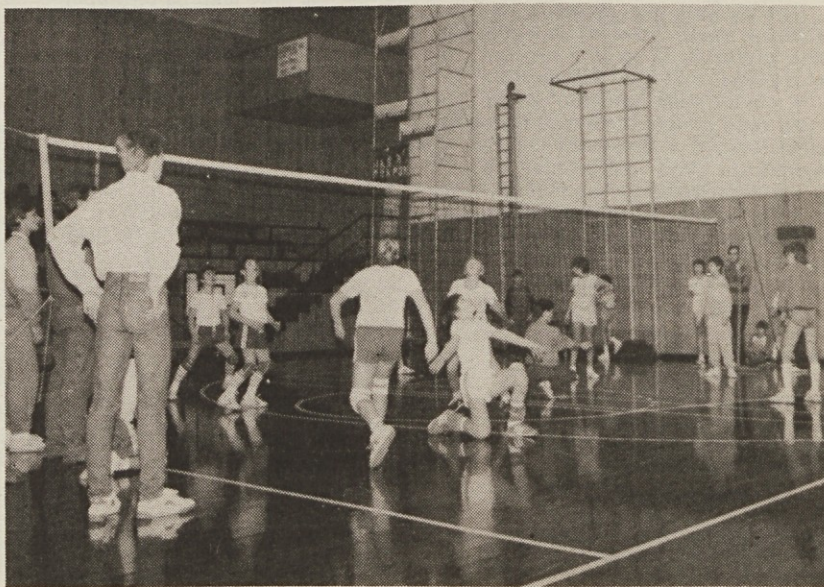
Miniodbojka

OK Val A: Devetak, Černic in Florenin.

OK Val B: Devetak, Menis in Mučič. Briški grič A: Mužič, Korečič, Gravner in Mužič.

Briški grič B: Martin in Marjan Drufovka, Maraž, Mikluš in Marassi.

Kras: Pahor, Gergolet, Pavio in Cro-selli.

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir, v SFRJ številka 120.- din, naročnina za zasebnike mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

27. decembra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Potonila je ciprska ladja s 1.600 tonami žveplene kisline

Brodolom pri Sardiniji: 2 mrtva, 6 pogrešanih

CAGLIARI — Brodolom pri sardinski obali na božični dan. 1.500-tonska cisternska ladja Stainless Trader s ciprsko registracijo je potonila. Natovorjena je bila s 1.600 tonami žveplene kisline, na krovu pa je bilo 18 članov posadke. Deset so jih rešili, dve trupli so reševalci potegnili iz morja, šest pa jih še pogrešajo; zaradi izredno slabega vremena je upanje, da bi še koga našli pri življenju, zelo majhno.

Do brodoloma je prišlo malo po trinajsti uri kakih 20 milj od rta Carbonara na jugovzhodni obali Sardinije. Kapitan ladje, Južni Korejec Kim Gwang Boo, je obvestil brodersko družbo, ki ima sedež v Pireju, da mora posadka zapustiti ladjo, ker brodoloma ni več mogoče preprečiti, iz Pireja pa so o dogodku obvestili luško kapitanijo v Cagliariu. Iz glavnega mesta Sardinije je odplul proti kraju brodoloma vlačilec Maria Onorato, istočasno pa še nekatere druge ladje. Vzleteli so tudi izvidniško letalo in dva helikopterja. Okoli 20. ure je bilo v bližini ciprskega tankerja, ki je bil nagnjen. Posadka je bila še na krovu, vse okoli pa je morje vrelo zaradi reakcije, ki jo je žveplena kislina sproščala v dotiku z vodo. Šest članov posadke se je rešilo z rešilnim čolnom, drugi so skočili v morje, nekateri pa si tega niso upali in so ostali na krovu. Iz reševalnih ladij so vrgli v morje več rešilnih pasov, iz vode pa so potegnili le štiri mornarje, ki so utrpeli hude opekline. Prepeljali so jih v bolnišnico v Cagliari. Iz vode so potegnili tudi dve trupli. Malo po 21. uri je ladja potonila.

Ladja Stainless Trader je odplula v jutranjih urah iz pristanišča Portovesme v Sardiniji; tovor, 1.600 ton žveplene kisline je bil namenjen v Turčijo. Šlo je za starejšo ladjo, ki je bila namenjena že razpremi, a jo je pirejska broderska družba odkupila in ponovno namenila plovbi. Posadko je sestavljalo 18 oseb, od teh 16 Južnih Korejcev in dva Grka. Po vsej verjetnosti je bila torej ladja neprimerna za plovbo, še zlasti v razburkanih vodah; v času brodoloma je namreč na Tirenskem morju divjala nevihta. Preiskavo je uvedlo državno pravdnštvo iz Cagliarija.

Na Jugu sneg, na Severu mraz

RIM — Mrzel polarni zrak, ki v zgornjih zračnih plasteh priteka nad Italijo, povzroča na severu sibirski mraz, na jugu pa snežne padavine in mraz, posebno v višje ležečih krajih. Vse Alpe so v primežu izredno mrzlega zraka. Po dolinah Južne Tirolske so izmerili do 10 stopinj pod ničlo (včeraj na Trbižu -14), v gorskem svetu pa tudi minus 30. Takšna »sibirska« kraja sta Val Senales in Toblah na Južnem Tirolskem, kjer je bilo minus 30, pri Belopeških jezerih pa minus 23 stopinj.

Hud mraz, sneg in poredica so Italijane prisilili, da so praznovali povečini doma. Na avtocestah, pa tudi na ostalih cestah, je bilo v primerjavi z istim razdobjem prejšnjih let neprimerljivo manj prometa. Večji naval je mogoče pričakovati jutri, pa 2. in 4. (za tiste, ki se bodo vračali z novoletnih potovanj).

Če pričemo opis posledic mrzlega vala v južni Italiji (snežilo je tudi v Alžiriji!), potem moramo omeniti, da je sneg pobelil ves zahodni del Sicilije, od Etne do morja, kar je zelo nenavaden pojav. Bel božič so imeli na Sardiniji: sneg je pobelil tudi Sassari.

V Kalabriji so imeli mrzlo, toda sončno vreme. S severnim vetrom ni prišel samo mraz, ampak tudi sneg, ki je pobelil Silo. Plugji ANAS so očistili ceste, ki so za avtomobile prevozne samo z verigami.

V notranjosti Abrucov je bilo minus 20 stopinj, snega pa toliko, kot ga ni bilo v zadnjih 60 letih. Zimskošportni kraji so polni snega, toda smučarske vlečnice so pričele delovati šele včeraj, ker je bilo poprej prehladno.

Sneg je pobelil tudi Apulijo, ne samo njen hriboviti predel, ampak tudi obmorski polotok Gargano in celo jadranske otoke Tremiti. Pobelejani so vsi Apenini in pogorja tja do zahodnih Alp. O hudem mrazu, kakršnega ne pomnijo vsaj 50 let, poročajo iz zaledja San Rema (minus 5 stopinj): vrtnarstvo je utrpelo občutno škodo. Sneg je v zimskošportna središča alpskega loka (le) prišel z zadnjim vlakom. V Aosti, kjer ga je komaj za vzorec, so ga naredili s topovi. Povsod smučajo, v večjo ali manjšo škodo za smučke. Medtem ko so večja mesta domala brez turistov, zlasti občutijo odsotnost ameriških turistov, so smučarska središča dobro obiskana. Benetke so bile včeraj kot izumrle; izmerili so minus 7 stopinj, najvišja pa ni segla do ničle.

Na Južnem Tirolskem, v San Candidu in Val Badii, sta se med smučanjem ubila dva smučarja.

V Julijskih Alpah so vsa smučišča zasnežena, ne samo v Kanalski dolini, ampak tudi v Kranjski gori in na Mokrinah. Čeprav so ceste suhe, previdnost za krmilom ne bo odveč.

Na sliki (telefoto AP): Pogled na zasnežene ceste v neposredni bližini Palerma

Atentat v Madridu

Na božič je eksplodirala bomba v hotelu Novotel v Madridu. Ker je neznanec predhodno telefonsko obvestil, da bo prišlo do eksplozije, so hotel pravočasno izpraznili in žrtev ni bilo. Atentat pripisujejo vojaškemu krilu baskovske teroristične organizacije ETA. (Telefoto AP)

Kako je bilo v Italiji za božič in Štefanovo

RIM — Če izvezamo približno milijon oseb, ki so se za praznike odpeljale v zimskošportna središča, je večina ljudi preživela božič v družinskem krogu, za Štefanovo pa se kvečjemu odpravila do najbližjih smučišč. Vreme je bilo pretežno lepo, toda pritnil je nenavaden mraz in marsikje je poredica spravila v zagato promet.

Na Trbižu, Forni, Ravascletto, Nevejsko sedlo, Piancavallo in Matajur v Furlaniji-Juljski krajini so smučarji navalili kljub skromni zasnežitvi. Z dna jezera Cornino na Videmskem so potapljači po polnočnici potisnili na gladino povodne jaslice, ki bodo na ogled do sv. Treh kraljev, v Ari pri Tricesimu pa so na površini 1.500 kvadratnih metrov uredili jaslice na temo o popotresni obnovi: še 5.000 je ljudi (predvsem starih in revnih), ki še nimajo dostojne strehe!

V Cortini d'Ampezzo (Veneto) je 30.000 gostov, v vsej pokrajini Belluno pa 80.000, na Južnem Tirolskem pa kar 140.000 in na brennerski avtocesti so bili včeraj prvi zastoji. V Liguriji so skupaj praznovali štiri stoletne žene, na Azurni obali pa je gostov za četrtno manj zaradi stavke francoskih železničarjev, ki je italijanske iz-

seljence na povratku domov prisilila k vožnji skozi Švico.

V piemontskih hriboh so bile božične baklade, danes pa bo v Saouzu d'Oulxu solidarnosten smučarski pohod, ki ga bo vodil bivši šampion Pierino Gross in katerega izkupiček pojde za UNICEF. V Toskani ni bilo običajne nakupne mrzlice, če izvezamo seveda jestvine, pri čemer je značilno, da je močno upadla prodaja tradicionalnih božičnih sladic. V Modeni (Emilija-Romagna) je med polnočnico pel znameniti Luciano Pavarotti. Po Rimu so včeraj in v četrtek hodili skoraj samo tujci, ker so se domačini tiščali doma.

V Oratinu (Molize) je vso božično noč gorela 12 metrov visoka in dva metra široka simbolična »sveča« iz dračja, v Sefru (Marke) imajo 150 metrov visoko božično drevo, v Gubbiju (Umbrija) pa 300 metrov dolgo in 150 metrov široko, ki so ga sestavili z žarnicami na pobočju hriba Ingino. Na Capriju (Kampanija) so se šli veliko javno tombolo, v Rotondi (Bazilikata) so uredili jasli s 300 let starimi kipci, v Palermu je mestna uprava priredila sprejem za tam živeče tujce in tako naprej.

Največje manifestacije študentov na Kitajskem v zadnjih 10 letih

Dve aretaciji zaradi ščuvanja študentov k vandalskim dejanjem

PEKING — Policija je aretirala dva delavca, ki sta študente med manifestacijo, ki so jo priredili prejšnjo nedeljo, ščuvala k vandalizmu. Vest je včeraj objavila tiskovna agencija Nova Kitajska in največji kitajski časniki.

Gre za prvi dve aretaciji, ki ju je oblast priznala, izvedeni po študentskih protestih, ki so se v začetku meseca pričeli v 11 kitajskih mestih.

V okviru tega študentskega protesta velja predvsem navesti nedeljsko manifestacijo v Šanghaju (na njej je sodelovalo okoli 70.000 študentov), ki je največja študentska manifestacija v zadnjih desetih letih na Kitajskem.

Po pisanju Nove Kitajske je eden izmed aretiranih, delavec Wang Guišan, stopil na streho japonskega avtomobila, parkiranega v bližini šanghajskega županstva, in začel pozivati množico, naj ga prevrne in zažge. Potem se mu je pridružil delavec Xue Wenzeng in avto zažgal. V bližini so prevrnili tudi kombi in bi ga tudi zažgali, ko policija ne bi pravočasno preprečila tega vandalskega dejanja.

Takšen potek vandalskih dejanj je opisan tudi v lepakih, ki so se pojavili v poslopju univerze v Fudanu. V njih zavračajo odgovornost študentov za vandalska dejanja.

Poleg novice o aretacijah objavljajo časniki izjave predstavnikov kulture, proizvodnje in občinske uprave Šanghaja o tem dogodku. Iz njih veje zaskrbljenost zaradi študentskih manifestacij, prav tako pa tudi upanje, da bodo študentje varovali »enotnost« in »stabilnost« države.

Ugledni Ljudski list objavlja na prvi strani podporo sociologa Feia Xiao-

tonga študentovskemu izražanju mnenj, hkrati pa obsoja »nelegalna dejanja«, ki rušijo red in mečejo reformam polena pod noge.

»V sedanjem času izvajanja reform, pravi Xiaotong, ne smemo pozabiti, da skuša manjšina dobre namene študentov izkoristiti za drugotne cilje.«

Na sliki (telefoto ANSA) pogled na manifestacijo v Šanghaju.

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

pršut v kosih - pleče - kotleti - jetra - srce - ledvice -
jezik - tace - repi - rebrca - sveže svinjske klobase -
kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase -
vse vrste kuhanih in surovih salam

Svojim cenjenim odjemalcem vošči vesele praznike

DUKE

grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRŠT
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)
Tel.:820334-5-6 Telex: 460237

avtobus: 23 - 40 - 41
PROSTORNO PARKIRIŠČE